

SOCIÉTÉ SCIENTIFIQUE DE CHEVTOCHÈNKO À LÉOPOL.

MATÉRIAUX
pour l'Ethnologie ukraino-ruthène,
publiés par la Commission ethnographique.

Tome dixième.

МАТЕРІЯЛИ
ДО
УКРАЇНСЬКО-РУСЬКОЇ ЕТНОЛОГІЇ.

ТОМ X.

ВИДАЄ ЕТНОГРАФІЧНА КОМІСІЯ
НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ІМ. ШЕВЧЕНКА У ЛЬВОВІ.

Львів.

Лéopol.

1908.

В ДРУКАРНІ НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ІМЕНИ ШЕВЧЕНКА
під надзором К. Водярацького.

ЗМІСТ.

Перша частина.

	стор.
1. <i>Федір Вовк</i> : Антропометричні досліді українського населення Галичини, Буковини й Угорщини	1—39
Типи Гуцулів, таблиці I—XII	11—64
Антропологічна карта Гуцульщини, табл. XIII	65
До карти	67
2. <i>Михайло Зубрицький</i> : Верхня вовняна ноша українсько-руського народу в Галичині	69—76
Взріці крою і ноші у Бойків, таблиці I—XXXII	77—104

Друга частина.

Нові описи весіль:

1. <i>Володимир Гнатюк</i> : Бойківське весіле в Мшанці (старосамбірського повіта)	1 29
2. <i>Володимир Гнатюк</i> : Весіле в Керестурі (бачбодрогської столиці, в полудневій Угорщині)	30—81
3. <i>Юрій Кміт</i> : Бойківське весіле в Гвіздці (турчанського повіта)	82—100
4. <i>Володимир Левинський</i> : Бойківське весіле в Доброгостові (дрогобницького повіта)	101—120
5. <i>Др. Зенон Кувеля</i> : Бойківське весіле в Лавочнім стрийського повіта)	121—150
6. <i>Увага</i>	151

Весіле в Керестурі

(бач-бодрогської столиці, в полудневій Угорщині).

Записав Володимир Гнатюк.

П і т а н к и.

На питанках йє пан ньє староста, альє відавач. Староста приїзе на питанкі і млоді і младші староста — бо то двоє їду — їу двэром на питанкі пред відавача. Відавач станьє на двэрі прикльєтві і так поздрáўка (го) староста: Дóбри дзень, прійатэлю чэсні! Мал бі сом слóво, альбо два до мїлості вáшей, кєт бі шє Бóгу лубэло і мїлосці вáшей.

І на то відавач отпóве: Шльєбóдно, цо вас Бог наўчел.

Староста почньє бешэду: Так чуйьєме іс читатэлей сїатáго пїсма: Кóгда вішол Аўраáм прет обїдом пред двэрі сїні своїцїна, ашче кóго бі увїдых і прївэдох бі на обїд. І відыл із далэка трєх шўжєй. І вішол на дуп Маўрїйскї і відыл трєх шўжєй. І прїшол пэрег нїх і уклóнїл са їм аж до зэмлы. І молїл їх, абї пребўді у нэго, док бі їм óмїл нóгї і пóдал їáстї.

Тэраз вóйду нўка до хїжі. Відавач прїїах старóсту і млодóго нўка на тóту лубóў, їáка бўла у Аўраáма.

Кєд вóйду нўка і пошєдáйу за стол. І так нáчньє староста на нóво бешэду свóйу ў хїжі і так гутóрі відавачовї: Мал бі сом слóво альбо два до мїлосці вáшей, кєд бі шє Бóгу лубэло так і мїлосці вáшей. — А відавач на то отпóве: Шльєбóдно, цо вас Бог наўчел.

Тэраз зачїна староста бешэду: Так чуйьєме їш читатэлей і с пїсма сїатáго: Во пэрві дєнь Бог сотвóрїл свїт, а фторї тверд, третї дєнь Бог разлўчїл вóду од зэмлы і повэлыл зэмлы проўїабатї ўсїяку грáву і наслаждэнійє. Во четвэртї дєнь Бог сóздад слóнце, лўну і другїя свїтїла небэснаїа. Во пїятї дєнь рїбї і птїцї. Во шэстї дєнь ўсїа рóдї четвєронóжнїх і ползїащїх жївóтнїх. На послы́док сотвóрїл Бох чело-

звіка по образу і по подобию своєму. Он зобразил йому кіло от персти і бдунул во тоїє словеснују і бессмертнују думу, которі обрас божественїа своєїа мудрости і благости велелїпїа запечатдыл. Перви человек називал сїа Адам; і перваго человека сотворил Бог рай на востоку і поставил його управителем райа і покорил йому Бог усїа звірі і птїці райскїа. І по божїему повелїнїю нарек усїм іменá. І відыл Бох, йáко не возможно йедїному человеку на землї жїті. Бох усемогущї напустїл на Адама глубокї сон, і збáўшї йедїно ребро от плоти кости йего, і сотворил йому жєну. Йєгда Адам пробудїшї сїа от сна своїєго і відыл жєну своју Йєву, і глаголачл йєй: Вім, йáко кост от кости моеїа. І ўбо од днес йєсі жєна мѡїа. Имїйáше Адам радостї велїа! І глаголачл Адам ко Йєві: от усїх райскїх дреў овоцей насїчáті сїа, от дрєва, йáже по срдьдї райа, от сєго, да не свншї, йáже Господь прїказа нам. І не по мнѡзі ўрємєні завїстї радї дїявол йєст [Ураг] человеку. І прїздѡбїл сїа дїявол во змїю і возлїзал сїа на дрєво прїказáноїє і промѡвл ко Йєві: Пѡчто вї не йáсте от дрєва сєго? Йєва глагола: Йáко Господь прїказа нам. Дїявол промѡвл ку Йєві: Ащє бїсте свнлї от дрєва сєго, уподѡблї бїсте сїа сáмоу Бѡгу і повнáлї бїсте влє і дѡбре. І так Йєва збáўшї йедїно од дрєва сєго ѡвощї, і закусїла і пробудїшї мѡжа своїєго і дала йому от ѡвощї сїїá. І начáлї познáтї нѡгѡтї своїїа. І начáлї одрївáтї лїствїа од дрєва смокѡўнншчáго і прїкрївáтї нѡгѡтї своїїа. Відыл Бох усемогущї і усемщєдрїїшї, йáко преступїша заповїдї бѡжїа. І начлчл Бог усемогущї ўзївáтї: Адаме, Адаме, Адаме! до третїйáго рáзу. І Адам не дáде отвїта. По третїѡм рáзу глагола Адам: Господи, йáко наг йєсм! Глагола йому Бог: Пѡчто наг йєсі? Пѡчто заповїдї мѡїа зáбїл йєсі? І начáша звїнѡвáтї сá. Глагола Адам, йáко прєдстїла мѡя Йєва. І глагола Йєва, йáко прєлєтїл мѡя змїїн. І не прїячл Бох звїненїїа нїх. Прїглáсїл Бох хєрувїа в огнїстїм мєчєм згнáтї нїх вон із райа. І прїстáвлїл Бох хєрувїа на двєрї райскї і не возўрщáтї нїм сїа пáкї во рай. Йєшчє Бог прїрєчл на плачўшчáго Адама і не отпўстїл йєго нѡга, прїздѡбїл нїх рїзáнї кожáннї. І по ўрємєні дал нїм Бох прїрѡду; имїйáше первáго сїна імєнєм Кáїїн і другáго сїна імєнєм Авель. Йєдїнождї рєчє Кáїїн ко брáту своїєму Авєльу: Достѡбно бїтї воздáтї Бѡгу жєртву. Кáїїн упражнѡвáчл сїа во здылáнїю пѡлѡя, а Авель пасущїх стáда свѡїа. Йєдїнождї зївѡшá воздáтї Бѡгу жєртву. Кáїїн зѡаў от плѡдоў свѡїїх зáднѡїа, а Авель от пасущїх стáт свѡїїх первáя. Жєртвa Кáїїнѡвá возлїзá сїа по зємї; Авельѡвá жєртвa вознѡшáше сїа до небєс. І віды Кáїїн йáко жєртвa йєго нн угѡдна Бѡгу. І намїслї злѡбу во сєрдцї свѡїєм, йáко невиннáго брáтá своїєго Авєльá вознáмїрїл убїтї. І глѡдáше подѡбнá врємєнá. І йєдїнождї зївѡдє

брата своєїго Авельа во слачайшію бешіду вон на поле і напал на него і убил його палицею його. І Кайін нікогдаже возурашчаше сѣа во обіталішча своѣа. Кроу Авельова вопійаше до неба. І доколі Кайін скитайушче сѣа во горах і во лысах, доколі не убил його Ламех во ішньа звѣрей. Відыл Бох, ѣак оні од йедінаго потѣмство добрѣе не пріхѣдіт. Прізрл Бох йѣшче на прародітелей Адама і Йѣву і водал ім йѣшче йедіну пріроду, і дал ім йедінаго сїна іменем Сїфта. Сїфт бїст богобѣазні і назівалі сѣа Сїфтово потѣмці чоловіці бѣжі, Кайіново тѣкно чоловіці. І тако разлучаше сѣа сїньа Сїфтова од сїньа Кайінового за тїсїашча лїт. І по тїсїашча лїт начаша побірагі сѣа Кайіново потѣмці от Сїфтовіх і Сїфтово от Кайіновіх. І тако наста мѣжду нїма злѣба і безаконїе, тол жерстѣосердїе, же Бог вознамїрл рѣда сѣго істрѣбіт водѣу. І Бог потѣрпл рот сѣй во законї бѣжїм тїсїашча лїт, а во безаконїю тїсїашча двїста шїдесїат і два лїт. І от соворѣнїа шїра до потѣпї потерпл Бох сѣй рот два тїсїашча шїдесїат і два лїт. І во то урѣшїа бї чоловік, імя йѣму Ной, пїятьстолїтнї. І глаголал йѣму Бох: ѣако прегорчїа шїа рот сѣй і не імат дух мой пребївагі во чоловіці сем; аз же істрѣблѣу от чоловіка до скѣта і тѣбї повельїваїу, да сотворїші кѣўчех, да спашешї сѣа од множѣства вод. І глаголал йѣму Бох: да сотворїші кѣўчех і да бѣдет трїсто лѣктоу длужїна і пїадесѣть лѣктоу шїрїна і трїдесїат лѣктоу авїшїна. І да бѣдет трокрѣўнї. І сотворїше ў нем сонїшча — двѣрї, окна, смолѣу осколїше і да вода ў него не наступїт. І тако патрїїарха Ной дїлаше сѣй кѣраб за сто лїт. І відыл Бох ўсемогүшчі і ўсешчедрїїші ѣако у нарѣда безаконїе не утолїѣт, но понѣже горїе настаўлїѣт, і глаголал Бох ко Нѣу, да от сїаваго рѣда, ѣаже не жїўїаше во водам, да собѣрет по йедїної пѣрї і ўложїше во кѣўчех. І от пар чїстїх пїять, два полу мужескаго і трї женскаго і от нечїстїх сѣдем пар, четїрї полу женскаго і трї мужескаго. І ўѣо ўсїа сотворї тако Ной по глаголѣ господнїу і ѣако ўсїа гѣтова суть, глаголѣ Бох ко патрїїарху Нѣу, да ўнїде во кѣўчех со женѣу і со трїма сїнамі і невестїама. Сїнове назіваше сѣа Сїмон, Хам і Афет. І тако Бох затворї двѣрї корѣблѣа рукѣу ангелскѣу. І тако допустїл Бох дошч четїрїдесѣть днѣй і четїрїдесїат нѣшчѣй і ўсїа рїка наполнишча сїа і воздвїгнѣ сїа вода і покрїваше найвїсочайші гѣрї арарѣцкі на пїятьдесѣть лѣктоу. І тако кѣўчех носїаше сїа дѣже пѣпот ѣблакі небѣснї. І так по сто і пїятдесїат днѣй допустїл Бох таглїй вїтор на зѣмлѣу і тако начаша водї умальгагі сїа. І так по трѣх мїсїацѣй пѣчул патрїїарха Ной, ѣако бї сїах корѣб на верх гѣрї арарѣцкі. І отворїл двѣрї корѣблѣа і не можаше відѣгітї, ашче лї отступїла вода от лїца зѣмлї. І вознамїрл во сѣрци своїем, ашче отпүшчу гаўрана відѣгітї, ашче отступїла вода от лїца зѣмлї. І пүстїл гаўрана і гаўран

ныкóгдаже возўрашчаше сїа во коўчех, пріобріл бо сéбi наслаждéниїа от скóтоў, дáже от чelовіка. Потéрпіл патрії́арха Нoй і́мче трех днeй і́ возпaмі́рл во сéрці́ сво́йш: А́вже отпúшчу голубіцу; а́мче голубіца сїа, пeпрітoмнa мнi йéст, прітoмнa йéст птeнцoм сво́йш; а́мче нe возўрaтíт сїа ко мнi, возўрaтíт сїа ко птeнцoм сво́йш. І́ пúстíт голубіцу, голубіца лeтáшe і́ нe обрítшe покoйa нoгaм сво́йш і́ возўрашчаше сїа пáкi во коўчех. І́ потéрпіл йéшчe патрії́арха Нoй шeст днeй, йáкo унoтрeблeнiйé ствoрeні́їа мiрa і́ пo шeст днeй отпúстíл пaкi голубіцу. Голубіца лeтáшe і́ прід вéчeр пріносíшe йéму сúчeц мaслічнi во ўстьх сво́йш. Йéгдa відь і́у патрії́арха Нoй і́ вoзрaдoвaл сїа вьлo і́ пріїал йу нa рúць сво́їа. І́ глaгoлaл: Вiм, йáкo гньі́у óбжi утoльáйeт сa і́ рáдoст нaстaўлáйeт.

Тaк тaкoждe, пріятéльу і́ пáнe відáўчe, і́ мi бi шe тaк вoзрaдoвáлі, кeд бi вi нaм прівéшлi тoт сúчeц мaслічнi, йáк шe вoзрaдoвaл во ўрeшнiа і́ патрії́арха Нoй, тo йéст, жeльéну пoкрéйткy і́ хúсткy.

Відáвaч пріньéшe тóгу жeльéну пoкрéйткy і́ хúсткy і́ дa йу старoстoвi і́ старoстa дa пoкрéйткy жeльéну млoдóму пoлoжiц дo чiжмi вa сáру, a хúсткy пoд ўїаж. І́ млoдi пoлoжi вa тóгi дáрi двa льéбo трi фoрiнтi відáвaчoвi дo тaньéрa. Відáвaч тóтi пeньéжi пoлoжi млoдeй дo пaвúкi і́ с тiмa пiвьéжi млoдa і́дэe дo вiнчáньa.

Тeрaз прівéдэe відáвaч йéднy дрúшкy і́ прiдa йу старoстoвi. І́ старoстa йу ўлáпi вa рúкy і́ пoвeрх глáвi обньéшe йéй рúкy і́ блaгoслóвi йу тaк: Дa йу Бoх жiвi і́ блaгoслóвi. Тeрaз гвáрi відáвaчoвi: Йa уж зaдoвoльнi, áльe і́ млáтшi старoстa сцe.—Відáвaч прівéдэe дрúгу дрúшкy і́ прiдa йу млáтшoму старoстoвi. Млáтшi старoстa вéжньe вa рúкy і́ тaк сáмo блaгoслáвi йáк і́ стáршi; шiцкo йéдно. — Тeрaз гвáрi старoстa відáвaчoвi, жe: Мi старoстoвe уж зaдoвoльнi, áльe нaш пáнi млoдi, вoн ньe зaдoвoльнi, бo патрії́арха Нoй пріїал сúчeц мaслічнi, áльe пріїал і́ голубіцу, a нaш нaн млoдi ньe пріїал льeж сúчeц, йáк жeльéну пoкрéйткy. — І́ тaк вéцкa пoйдэe відáвaч і́ прівéдэe млoдy і́ прiдa йу старoстoвi. Вéцкa шe пiтa старoстa млoдeй, чi нa вoнa шльeбóднy вóльy пoйсц вa тóгo млaдéнцa, xтoрoгo прeт сoбy відái і́ чi шe ньe oбeцáлa дрúгoшy, льéбo чi ньe і́дэe от сiлi, нaгaв'яньa, льéбo в дóбрeй вóльi. Млoдa гутóрi, жe і́дэe в дóбрeй вóльi. Вéцкa відáвaч ўлáпi вa рúкy млoдoгo і́ тaк вoн шe пiтa млoдóму, чi вoн в дóбрeй дэéкi бeрe тy дзiўкy, чi йe ньe нaгaн'янi льéбo сiлoвáнi. І́ тaк вoн oтпoвeдa і́ млoдi дáйу сéбe пáльцi, скaпчáйу, тóтi, нa кóтрi клáду шe пeрцeнi, кeд y вiнчáньy, дрúгi пáльцeц од шáлoгo. І́ тaк шe вéцкa трi рaз млoдi із млoдоў oбрáцa. Вéцкa пoшeдáйу вá-стoл і́ млoдi і́ млoдa; і́ відáвaч гy млoдóму шeдньe нa тoт крaй, a стaрoстa нa тoт крaй, двe йe млoдa. Вéцкa гвáрi старoстa гy відáвaчoвi, жe відáвaч пьe oсeтeл, кeт шe млoдa нáглa гy старoстoвi

і рékла, же вóна пьє скóро льєгáла і ўчас ўставáла і зготóвáла одьйáнiйє брáчно. То ше вола́йу ручнiкi. І на то нáчпьє старóста гутóриц: Мал бi сом слóво áлбо два до шлóсци вáшей, кед бi ше Бóгу льубéло так і шлóсци вáшей. А видáвач отпóве: Шльєбóдно, цо вас Бог наўчел. А старóста:

Кóгда упóдоби сáа цáрствiйє небеснойє челонiку цáрьiу і сотвори брак сiну свойєму і рече ко рáбом свóйим: Идiте рéшчi звáним, да прiдут на брáкi, йáкоже ўсáа уготóвáна суть. Ізiдóша рáбi і глаголáша звáним, да прiдут на брáкi. І начáша звáни одрiцáти сáа. Йѳдiн глаголá, йáко кúпiх пiять пар воiоу, рáд бi iзiти iскусiти йix; мóлуу тi сáа, iмi мньа одречéнна. Фтóри глаголá: Аз же кúпiх сéло і сéго рáдi iмáм иўжду iзiти і видьiти; iмi мньа одречéнна. Третi глаголá: Аз же пóйх жéну і сéго рáдi не мóгу прiти, iмi мньа одречéнна. І прiде рап тот і повiда госпóдiну свойєму; і дóму владiка раснiвá сáа зьiло. І рече, йáко звáни недостóйни суть ўкусiти вечéри мѳѳея. І рече ко рáбом: Ізiдiте на iсходiшчiх путей iли на распúтiйє. Ашче обрiашчéте злiяа і добрiяа і прiведiте йix во дом мой, да наполниг сáа. Ізiдóша рáбi і ашче обрiтóша і прiведóша і йедiнѳжди ўж дом пóли йѳст; рáд бi госпóдин iзiти і видьiти вонáдлєжáшчiх свóйix. І прiде і видi йедiнáго—человiка не ополчéни во одьйáнiйу брáчним. І прiйде госпóдин ко вéму і рече йєму: Дрúже, кáко ўшел йѳсi сiмо, йáже не iмiйєши одьйáнiйє брáчна? І сей дáже умолчá. І рече госпóдин ко рáбом свóйим: Возмiте йѳго, сáажiте йєму рúцi і нóзi йѳго і вержiте йѳго во тму кромiшньўйу, ту бо бúдет плач і сэрэжет зубóў.

Так тáкожде, прiятельу чéснi, йак пáньє видáўче, і мi бi вас модльєнi, да на вас положiце знак одьйáнiя брáчна, жéбi і мi тóтi слóва ньє достáли, йак дóстал тот, цо ньє мал одьйáнiйє брáчно. І так видáвач прiньєше ручнiкi і так да старóстом по йѳден рúчнiк і свáшком по йѳден.

Тэраз старóста áлбо видáвач прiвiнчúйє тiм млодьáтом: За сей дом і за жiвúшчiх ў нем і за тóтi два персóни, хтóри ту ньєшка йак пред нáми, прет шветкáми прiйáли первѳйє обручéнiйє. І дай Гóсподi Бóже, жéбi Гóсподь Бóг небéснi йix сойѳдiнел у льубóвi і жéбi с тiм намирéнiйєм наступáли і до стáну малженского і жéбi бúли Бóгу небеснóму на чéсцi і на слáву і цёрквi сááтой кафголичэской на воздóбу, óтцом і мáцэром на потьху і на рáдосцi і шiцкóму рóду; і жéбi йix Бох благослóвел, йак Аўраáма во Сáру, Исáка в Ревéку, і Йакóва в Рáхiльу; і жéбi йим Бох претстáвэл ангéла хранiтэля на ўсáа днi і нóшчi жiвóта йix; і жéбi утвэрдэвел Бох льубóў мэджi ньix, йак утвэрдэвел мэджi двáнац апóстолами; і жéбi Гóспоть Бох небéснi од ньix шмерц оддáльэл і жiвóта йим предлóжел і нам ўсiм, хтóрисе собрáни у тiм чéснiм дóму,

мір, лубоў і адравііе і долгоденствііе і по скончанііу жівота нашэго ўсім жаляйеж царство небеснойе задобіц. І так за-добре адраве Божэ дай здраве.

І так начнью вецка піц і вешельіц ше. І вецка так: раз абейдае фляша в вінож льёбо с палеўку, цо ше трафі, паоколо, пію старостове, млоді і млода, відазач і свашкі. Вецка отпушча млоду і млодого вонка споза стола. І вони вецка так бешедуйу, докля нае прідае, йакі йе час, льёбо полудзёнок, льёбо вечэра. Вецка там пріду і пріданці: оцец, мац, шэстра, брат і так бльскі рот. Пóсле полудзёнка льёбо вечэрі отпугуйу ше дому. І пачнйе староста бешеду своіу:

Мал бі сож слóво албо два до млодці вашей, кед бі ше Бóгу лубо-бёло небесножу, так і млодці вашей.

Відавач отповёда: Шльёбодно, цо нас Бог научел.

Кóгда Іліа замкнул нёбо на трі лыга і шэст мшацоў і глаголах йёму Бох: Іді ко потóку Харэпту і прабуді тáко і ўранам заповідам пренітáті тва. Ко ўтру і вечэру прінесóша ті хлыба і мйáса, от потока напоійші сйа.—І по днех мюгех ішшэх пóток. І прінужден бід Іліа од жажді погібáті. І глаголах йёму Бог: Іді во Сарэпту Сідонскуйу ко сөй жені Гдовіці і прабуді тáко.

Йёгда Іліа прібліжі сйа ко Сідону варóшу і віды жёпу прі пугі собірайўшчу дрéва. І пріде ко ней Іліа і рече йей: Жéно, прімі мйа і прекóрмі мйа до чáсу сегó. І жéна вóзрі на нéго і рече йёму: Вім, йако чéловік бóжі йесі. Кáко тва пріму? Не імам тóкмо горст мўкі і во джвáнци мáло йетейа. Ашче сйе сьвідно бóдет, аз гладом гіблыу і чáдо мóйе.

Іліа рече ко жені: Жéно, тáко глаголет Гóспоть: Да не оску-дыйег ті горст мўкі і во джвáнци йелейа, тóкмо мйа прімі і прекóрмі мйа до чáсу сегó, доудеже Бог вóздаст дожьш на лыце зéмлы.

І так бо жéна воспрійáла Іліу і сотворіла пріспок і кóрчак воді і не біло йей оскудэно, по понéке і дом своі исполніла.

Так такóжде, прійáтелю, дай Гóсподі Воже, да тот дом благослóві, йак благослóвел Бох гдовіцу во Сарэпті Сідонской. Ту маце од нас слóво і млодц вáшу.

Вецка староста льёбо відавач (йак па пітанках, дзекуйе староста, а на свядэбі відавач; пріходні льем дзекуйе) дзекуйе кузáрком: Жéбі бóлі од нарóда похвалені, од Бóга благословені, і жéбі Бог од ных шмерц оддáльел і жівота предлóжел, хтóрі ше ньешка о нас остаровáлі і во сакацкіа йедлáзі годовáті. І так дзекуйе пáном чопнáром, цо віно тóча: жéбі Бог од ных шмерц оддáльел, а жівота йім предлóжел, хтóрі ше ньешка о нас старалі і в вінож нас годовáті. І ўсім служітелем, хтóрі ту ньешка віслуговалі, да йіх Бог жіві і благослáві. І по скончанііу

жівота нашого ўсім жада́ем царство небэспойе за́добіц і так за добра́е здра́ве, Бо́же дай здра́ве. І те́раз пріда́нці отхо́дза до́му.

То бу́ло у мло́дэй до́му, цо́сме те́раз докóнчелі. То бу́ло йе́щче те́раз пейц ро́кі, а те́раз то уш ме оха́бѣа, те́раз піта́нкі преложэ́ні на тот дзень, ке́ді сва́дзба, бо то бу́ло до́кльа ті́жняш і два скорей. То́го полье́хча́лі прето, же на піта́нкі ный́а́кі да́рі ме вье́ ньє́слі, а ро́ўнал ме трóшак сва́дзбі. За то ме то́го поменча́ло, же льу́дзе ба́ржей пріходзе́лі на піта́нкі, йак на сва́дзбу, бо вье́ треба́ло да́рі.

І за то ме піта́нкі робе́лі ско́рей, же кед́ бі бу́ла мло́да лье́бо мло́ді шіловáні і за то на піта́нках ўласц ма́лі отпóвесц, же й́едно друге вье́ лье́бі. І отповеда́лі і с ті́м росхо́дае́лі ме піта́нкі.

С в а д з б а.

Кед́ ме ви́бера мло́ді од о́ца до вінча́нья і те́ді нача́нье старóста віпíтовац. Те́ді мло́ді ста́нье блы́ско старóсті, о́нец і ма́ц мло́дого шедьу́ под греду́ і бра́ца, шэ́стры і род цо́ блы́шші. І нача́нье старóста бешэ́ду сво́йу: Мал бі йа́ сом сло́во а́лбо два до м́лосці ва́шей, кед́ бі ме лье́бэло́ Бо́гу небесно́му і м́лосці ва́шей.

Мло́дого о́нец отпове́да: Шлье́бóдно, цо́ вас Бог наўчел.

Старóста пóчнье́:

Пры́блыжел ме вам дзень, хтóрі сце́ го од даўна́ о́чеквалі, дзень радóсці, а дзень і жалóсці; вима́га сін ваш йак од о́ца і ма́цэрі і од роді́телей сво́йіх благóслоў, хтóрі й́ому́ будзе́ тог благóслоў до сконча́нйя віка. І вон вас чрез мьне́ мо́длы і отпíу́йе, кед́ вас даке́ді сло́вом лье́бо в ды́лом укріўдзел, лье́бо ублы́жел, жебі́сце му ші́цкі кріўді і віні отпушча́лі і от чі́стого шэ́рца благóслоў на ве́рх главі́ й́ого положе́лі. І так на да́лей по апостóлу Паўлу, хтóрі нас опомі́а: аж же оста́вім ды́ла теша́йя і облэ́чеш с́яа во ору́жйе́ сві́та, так і вон вьэ́шка оха́бѣа ші́цкі сво́йо цёмны́ шлы́ді (по но́цах хо́дзел йак ле́гивь) і сво́йо грі́шні дра́гі; і так на да́лей нас заш опомі́а апóстол Па́вел во послáнію, же ўсйак чело́вік оста́віт о́ца і ма́тер сво́йу і прылі́піт ме же́ні сво́йе́й і біст о́ба во плоть й́едіну; с́яа та́йна велі́а й́ест!

І так на но́во старóста ме обра́ца гу́ о́цові і пі́та заш дру́ге дозволье́нье: Мал бі сом сло́во а́лбо два до м́лосці ва́шей, кед́ бі ме Бо́гу небесно́му лье́бэло́, та і м́лосці ва́шей.

І мло́дого о́нец отпове́да: Шлье́бóдно, цо́ вас Бог наўчел.

І нача́нье старóста бешэ́ду сво́йу:

Кóгда царь Асі́рйські Йе́немесар зарóбел жідóўскі на́род, м́жду которі́а і праведні́ Тóбі́а. І ўзйал Тобі́ю і біл й́ему́ Тобі́а ку́пец.

Їдох Тобіа во Міді вáрошу і дал Гаваїлу дéсат талáн срэброў. Кóгда Тóбіа вoзўрáтí ше во дом свой і ўшре Йeнeмeсар і вoцáрí ше сін йéго Сíнахíрím. І дóзвaл сáа, йáкo Тóбіа пoгрíбa тýла йíх і хтýл Тóбію убíгí і Тoбíа ўтýкол. Цар вíаўшí íмíнійe йéго і жéну йéго і сíна йéго, млáдoгo Тoбíю под гáрeшт. І не прéшло тóму пíятдeсáт днeй і убíлí цáрьíа двóмe сíнoвe йóгo. І пoўтýкáлí до гóрoх Арарáцкíх. І вoцáрeл ше Сeхeрдáн і пoстaвeл сéбí сíна брáгa Тóбіíногo зa сeкрeтáрa дóму сoвoйéго, тo йeст, Ахíахáрíа. Мóлíл Ахíахáр цáрьíа, áшчe бí дoвoльeд старóму Тoбííвóí вoзyрaтíтí сáа во обítалíшчa свóйá. І ўмóлíл йéго і oтпýстeл цар млáдoгo Тoбíю сo мáтeрy од рáпствa. І млáдí Тóбіа сo мaтeрíю угoтoвíшa дóбрí oбíц oтцy сoвoйéму. Йéгда прíйдe стáрí Тóбіа і вíдý мнoгí йeдлa і рeчe сíну сoвoйéму: áж же не ўкýсу oт oбíдa сeгo, áшчe лí не íзíдeшí нa тoржíшчe і oбрíашчeшí чeлoвíкa глáднoгo íлí жáднoгo і прíвeдe[шí] йéго во дом мoй, дa нaсítít сáа сo мнoю. — Íвíдe млáдí Тoбíа нa тoржíшчe і не нaйдe чeлoвíкa áнí глáднáгo, áнí жaднáгo, тoкмo йeдíнáгo од рóдa умeршлeннa і вoп нá-пуд íзвeржeнa. І прíдe до дóму і скáзa oтцy сoвoйóму. І рeчe стáрí Тoбíа: І пáкí не ўкýсу oд oбíдa сeгo, áшчe лí не пóйдy і не ўлíкy йéго во дом нýкí; і не пoгрeбóшa йéго, дoндeжe слoнцe не зáйдe. І вoзўрáтí ше Тóбіа стáрí і нáчa oбíдoвáтí і гóркo плaкáтí, йáкo рaзoрí сáа íмíнійe йéго. І тáкжe пo зaхoждeнíю слóнцa íзíдe íт сeму умeршлeну і скóпa грoп í пoгрéбe йéго. Йéгда вoзўрáтí ше во дом сoвoй і бíeт нoшч. І лýгoх пoт стýлí свóйá і нe знa, йáкo урaбíа цýстí тeплóйe гнoйíшчe нa oчeсa йeгó і сoтвóрí сáа йéму бíльмo. І дáдe сáа кo ўрaчáрaм і не пoлзoвaшe йeмý. І рeчe йeдíнoй жéнí сoвoйeй Аní: Áз убо йeсм стар і зaтвóрí сáа мeнí зрíнíйe і вíм, йáкo прíскóрбeн йeсм смeртí. І рeчe кo жéнí сoвoйeй: Нe пóшoл бí лí сін нaш вo[д]рáгí мíдeйскíа, і прíвeсoл бí срэбрa сo пeчáтьмí і oжeнíхoм йéго і вíдýл бíх, oт йáкoгo плeмeнe нeвíстa мóйá.

І рeчe жéна йéму: Нáчтo ўбo тeбí сíйe срэбрo? Нe íмáшí тóкмo йeдíнoрóднaгo сíна, áшчe лí не вoзўрáтíтí сáа к тeбí жíў.

І рeчe стáрí Тoбíа: Вíм йeдíнáгo Бóгa, йáкo вoзўрaтíтí сáа к нaм здрáў.

І прíзвa сíна сoвoйéго і рeчe йéму: Нe пóшoл бí лí до дрáгí мíдeйскeй і прíвeсoл бí срэбрa сo пeчáтьмí?

І рeчe млáдí Тóбіа кo oтцy сoвoйéму: Кáкo пóйдy, пýтa сeгo не знáўу і не вóздaл мí йeсí рyкoпíсáвíа oт срэбрa сeгó?

І рeчe йéму стáрí Тóбіа, кo сíпу сoвoйéму: Сáа тí вóздaм, тóкмo íвíдí нa тoржíшчe, áшчe oбрíашчeшí чeлoвíкa, штo пóйдeт с тoбóю до дрáгí мíдeйскeй.

Íвíдí млáдí Тoбíа нa тoржíшчe і вíдý йeдíнáгo йунóшу стeйáшчáгo мрí пýтí, íзвeржeн вo пýтí. І не знáйáшe млáдí Тoбíа, йáкo тo йeст

ангел од Бóга по́слан, імня йёму Рафаїл. І пріде к нёму млади Тóбія і рече: Дру́же, не по́шол бі лі со мнóйу ў [д]рагі мідéйскіа?

І рече йёму Рафаїл: По́йду, і путь вим і ў бра́та ва́шого Гаваїла жи́ўня́х.

І со радóстіу прівéде йёго во обіталішче о́ца сво́йёго. І рече млади Тóбія: Отче, се чело́вік ашче лі по́йдет со мнóйу ў [д]рагі мідéйскіа?

І пріава йёго ста́рі Тóбія і рече йёму: Ашче лі возмóжно со то́бóйу послати́ сїна мойёго, йа́ко не і́маш то́кмо йедіно́рднаго? І рече ста́рі Тóбія: Ска́жи мнѝ, од йа́ко́го пле́мена йесі́?

І рече Рафаїл: Не досто́йно іскáті найе́знїка ў пле́мені йе́го, а ті хошчѝші.

І рече ста́рі Тóбія: Хо́шчу, йа́ко бо́йу сїа.

І рече Рафаїл: Аз йесм, Авáнії і Азарїї велїкаго.

І рече йёму ста́рі Тóбія: Із благо́го ро́да йесі́ ча́до, йа́ко бїх с нїмі во Йерусалїмі. І то́гда рече ста́рі Тóбія: Ашче лі пойдѝші со сїном мо́їм, рці мї, йа́ку пла́тьу на-день імїті будѝш.

І рек Рафаїл: Тра́хму на-день.

І глаго́лал йёму ста́рі Тóбія: Ашче воа́ўратїші сїа зра́ві і жи́ві і прїлóжу ті.—І на́чал йїх благосло́віті. І глаго́лал йїм: Да благосло́віт вас Господь Бог не́ба і зéмлі і ангел бóжі да путу́йѣт с ва́мі і да вас здра́ва сўшча воа́ўратї к нам. — І ста́рі Тóбія се знайáше, йа́ко то́йе́ ангел і от Бóга по́слан за пўтника.

Так та́кождн, прїйáтельу і ві родїче, благосло́віте ча́до сво́йо до пу-тешéствїа, йак благосло́вел ста́рі Тóбія сїна сво́йёго до пу-тешéствїа.—

І так тэ́раз кльéкнѣ мло́ді пред о́ца і пред ма́цер і побóчка о́ца і ма́цер на кльéкáці, а ге́ўту рóдзїну на сто́йáці. І с тім прїме благóслоў од о́ца і ма́церї і од родїчо́х сво́їїх.

Тэ́раз óтталь Іду по мло́ду, ста́ростове, мло́ді, сва́шкі і дру́жбове і дру́жкі. Кѣт прїйду до до́му мло́дей, там йїм відзе відáвач на дзвѣ́рі на стрїчу і там старóста поздраўка, уж йа́кі йѣ час: дóбре полáдвѣ... І так гутóрі: Чу́йѣше, же мѣджі ва́ні Хрї́стос пребу́ва.

На то відáвач отпóве: Йѣст і бўдет, йак мѣжду хрїсті́янскїм на-родом.

Тэ́раз на́чвѣ старóста бешéду прї дзвѣ́рох, вонка: Мал бі йа сло́во-áлбо два до мїлóсці ва́шей, кед бі ше Бóгу небéсному лубéло, так і мї-лосці ва́шей.

На то відáвач отпóведа: Шлѣ́бóдно, цо вас Бог наўчел.

І на́чвѣ старóста:

Мї тэ́рас так пу́туйѣме, йак пу́говáлі трóме царóве іс персїкей жéні аж до Віфлeйёму. Прїйдóша ко Ірóду па́рїу во Йерусáлїм і гла-

голаша йѣму: Гді рождѣѣ сѣа царь Йудѣйскі, йако відьіхом звѣаду йѣго на востѡці і прідѡхом поклонїти сѣа йѣму.—Прот слїша слово сїѣ і смўті сѣа і уѣѣа Йудѣѣа с вїм. І сѡбра первосўйашченїкі і кнїжпїкі і вопрошаме йїх: Гді рождѣѣ сѣа царь Йудѣйскі?—І глаголаша йѣму: Тако бо йѣст пророком глагольўшче: Тї зѣмле Ійудѡва, во чїм мѣньша йѣсі? Во ўладїках, іс тебе бо іздѣт вѡжт, йаже спасѣт льўді свѡѣа Ізраѣельа.—Вїды Прот, йако порўган бїст і іздѣ ко вѡлхвом і глагола йїм: Ідїте во ўсем прѣдѣлі жѡїм, ашче обрїашчѣте йѣго, возвістїте мї і ав поїду сѣа поклонїті йѣму. — Ізїдѡша вѡлхві із града і покѡза сѣа йїм звѣада і прїведѣ йїх над вертеп. І відьїша тѡмо свѣтїла вѣлїѣа і відьїша тѡмо отрѡча с матѣрїѡу і в Осїфом і уклонїша сѣа йїм і дѡша йїм дѡрі, лїван, злѡту і смїрну.—Так такожде, прїятѣльу, і мї вам прїньѣсли дѡрі, мїр, льўбоў і здравїѣ. Ту мѡце слѡво і мїлост вѡшу од нас.

На то ше пїта відѡвач: Же вѡлхвох звѣада провадѣла, а йа у вас нѣ відѣем нїѣаку звѣаду.

І на то дѡѣу свѡшкі скльѣнку с пальѣнку старѡстѡві прї двѣрох. І так старѡста да відѡвачѡві, же тѡга йїх прїведла.

Тѣраа вѡїду нўка. Пошѣдѡѣу старѡстѡве за стол, свѡшкі на йѣлну стрѡну лѡўкі, а на дрўгу стрѡну лѡўкі пошѣдѡѣу мѡді і дружбѡве. І на то ше пїта відѡвач: О чїм ві ходїце і йак сце путовѡлі?

Тѣраа нѡчнѣ старѡста бешѣду свѡѡу у хїжі нўка: Мѡлі бїше слѡво ѡлбо два, вѣд бї ше Бѡгу небѣспому так льубѣло і мїлѡці вѡшей.

Вїдѡвач на то отповѣда: Шльѣбѡдно, цѡ вас Бог наўчел.

Так чуїѣме іш чїтѡтѡлѣй і сѣатѡго пїсма: Кѡгда мѡді Тѡбїѣа слѣдїуїўшче со Рафайїлом ў[д]рагі мїдѣйскїѣа і во пѣрві дѣнь прїд вѣчар прїдѡша ко потоку Тїтру і пребїша пѣрвўїу ношч. Утру стаўшї мѡді Тѡбї[ѣа] і хотѣше од рїкі умїті сѣа. І прїде нїкѡїѣа рїба і хотѣше йѣго пожѣрті. І нѡчал од пѣѣа бїжѡті. Глагола йѣму Рафѡїл: Пѡчто усумнїл сѣа йѣсі? Сїѣ бо нам потрібно йѣст. Возўратї сѣа і вѡзмі рїбу і вѣржі йу на зѣмљу. І рассїчі йѣѣа і знѣсі із вѣѣа сѣрдец, пѣчень і желч і ўлѡжі во охрѡну свѡѡу. А сїѣ да іспечѣші, сїѣ буде нам снѣднѡѣе даже і до путешѣствїѣа. І тако ідѡша пўтем тїм. І глагола мѡді Тѡбїѣа ко Рафѡїлу: Нѡчто ўбо нам йѣст од рїбїѣа сѣрдец, пѣчень і желч?—Глагола йѣму Рафѡїл:—Желч, ашче хто побольїѣет во очѣсї свѡїѣм і мѡжет сѣа, ісцїлїт сѣа. Сѣрдец і пѣчень—ашче кѡго смушчѡѣет дѣмон і со тїм кўрїт сѣа і бїжнт от нѣго во вїчні Йѣрїпет.—І тако прїбїша сѣа блїс града Йѣкватѡна. І глагола Рафѡїл ку мѡдѡму Тѡбїѡві: Во сїѡу ношч пребўдем у Йѣкватѡну; ту імїѣаше рѡда, імнѣа йѣму Рагўїл; он імїѣаше йѣдїнорѡднїу шчер, імнѣа йѣѣ Сѡра і по зѡкону Мойсѣѡвѡу достѡїно йу зїѡті тѣбі во жѣну.—І рѣче мѡді Тѡбїѣа: Кѡк бўдет дѣло сїѣ, йако не звѡїу йѣѣа! Да не опѣчѡльу оца мѡїѣго і мѡ-

тер моју с нею. Йако почух словеса о ней, йако бист дана седем мужей і усі при ней ізкроша.—І рече йѣму Рафаїл: Не бой сѣа о том ны йедной мислі. Ашче гдѣ йѣст ангел господен, тамо ангел сатанїѣ не дѣйе пакости. І тако унідоша во град Йекватан. І срїте йїх чер Рагуїлѣова і они не знайаше, йако йѣ чер Рагуїлѣова і глаголаше йѣй: Гдѣ йѣст дом Рагуїлоу?—І она йїх со радостїю приведе во обїталїшче отца свойѣго. Рагуїл бї бо на сѣлы і прїде во дом і відѣй йїноші сїѣа і не знайаше, откѣду су. І рече жѣні свойѣй: Сей йїноша по подобїю брата твойѣго Тобїї.—І прїзва йїх Рагуїл і рече йїм: Откѣду ві мї йѣсте, чада?—І они йѣму глаголаша: Мї йѣси од зѣмльї асїрїйская, із града Нїневії.—І рече Рагуїл: Познатѣ лї ві брата мойѣго Тобїю? — Глаголаша: Знайѣм. — Здраствуйѣт лї?—І глаголаша йѣму, йако здраствуйѣт. І глаголаша йѣму, йако погубї очї свойїа. І рече млади Тобїїа: Ав убо отец мой йѣст. — Тогда Рагуїл нападе на вїю йѣго і цїлѣова і горько плака, йако не відї много льїта рѣда свойѣго. Тогда ізїде Рагуїл і закла огньа і сотворї вечеру велїю. І рече йїм: Прїдїте ўсі, йадїте і веселїте сѣа во домі мойѣм, йако ўбо йѣсте чада мойї.—І рече млади Тобїїа ку Рафаїлу: Аж же не ўкѣсу од вечерї сїѣа, йаже не глаголемо, йаже рїч мї йѣси на пути.—І тогда рече Рафаїл ко Рагуїлѣовї: Се йїноша йѣдїнорѣдїнїй во отца свойѣго, йако же і шчер твоїа йѣдїнорѣдна. І по закону Мойсейѣову долїжно воздати йѣму во жѣну.—І рече Рагуїл: Бѣйї сѣа Бѣга, да не опечалу шѣстру моїю со шчѣру моїю; йако бист дана седем мужей і ўсі при ней ізкроша.—І глагола Рафаїл: Нї йѣдїной мислі о том; во сїю ношч будет вона йѣму дана во жѣну і вон йѣй во мужа. І рече Рафаїл: Ашче гдѣ йѣст ангел Господен і ангел сатанїн тамо не дѣйѣт пакости.— І тако Рагуїл приведе шчер свойїу за рѣку і воздаде їу млади Тобїїѣовї і сочѣга йїх по закону Мойсейѣову і сотворї над нїмї молїтву. І тако начаша пїтї і веселїтї сѣа.

Так такожде, прїятельу, і мї ту відїме, же бї ту бѣло цо йѣсц і цо пїц. Альѣ не знаме, чї нас тога радѣсц очекўїѣ, йак очекувала млади Тобїїу у Рагуїла. —

І так видавач відѣе вѣнка і опатрї, чї млада зготовѣна і дрўшкї і так кѣт опатрї, ўраці ше назат і гварї старѣстѣовї, же йїх тога радѣсц ту очекўїѣ, йак очекувала млади Тобїїу у Рагуїла.

Тераз заш на нѣво начнѣ старѣста бѣшѣду: Мал бї йа слово, албо два, кѣд бї ше Бѣгу небесному лѣубѣло і шїлѣсцї вашѣй. —

На то отповѣда відѣвач: Шлѣбѣдно, цо вас Бог наўчел.

І старѣста начнѣ бѣшѣду:

Од Адама начаша человекї бїтї і много льїта жїтї і наста нѣжду нїна влѣба і безакѣнїѣ, толь жестѣкѣсѣрдїѣ, же Вѣх вознамїрїл рѣда сѣго водѣйї истребїтї. І во то ўрѣшїа бїст чѣлѣвїк, і йїа йѣму Ной і рече

Бог, йако прегорчѣша мѣа чоловіци і не імат дух мой пребівати на ні. Аж же істрѣбљу от чоловіка до скота. І тобі повелївайю, да сотвориши коўчег от дрѣва несниїушчаго, да спасѣши сѣа од множѣства вод. І глагола йѣму Бог: Да сотвориши коўчег і да бѹдет трі сто лактоў длужина і пѣадѣсать лактоў ширина і 30 лактоў вишина і да бѹдет трокрѹбїний і да сотвориши ў нем соншища: двѣрі, окна смолоїу осмолиши, да вода ў него не настѹпат. І тако дѣлалаше патрїярха Ной сѣй кораб ва сто лѣт. Відѣл Бох, йако у народѹ не утольайѣт безаконїѣ, но горїѣ настаўляйѣт. І глагола Бох ко Ноїу, да от сѣякаго рѣда, йаже не жїўйаше во водам, да собирѣше по йѣдиної парї і ўложїше во коўчег; от чїстїх пар сѣдем, трї полу мужескаго і четїрі женскаго. От нечїстїх пїать пар: два полу мужескаго і трї женскаго. І сѣа тако сотворї патрїярха Ной по глаголю Господнѹ. І рече йѣму Бох, да ўнїде ў коўчег кѹчно со женоїу, сїнамі і невестама, Сїм, Хам і Афѣг. І тако Бох рукоїу ангелскоїу затворї двѣрі корабля. І тако допѹстїл Бог дощ 40 днѣй і 40 нѹшчѣй непрерѹно і даже совокупїлі сѣа ўсї рікі і мѹрїа і покрївалї найвисочайші гѹри Араракї на пѣатдѣсїать лактоў. І тако коўчег носйаша сѣа дѣже попод облакі небесні. І по 150 днѣй допѹстїл Бох теплїй вітор на зѣмлю і начѣла вода умальоватї сѣа. І почул патрїярха Ной, йако сѣах кораб на верх гѹри Араракѣй. Йѣшче пребѹл трѣх мїсїацѣй і отворїл двѣрі, ѹкна корабля, ашче лї отступѣла вода от лїца зѣмлї. І не можаше відѣтї, вознамїрїл во сѣрці своїом: аж же отпѹшчу гаўрана відѣтї, ашче лї отступїла вода от лїца зѣмлї. Гаўран нікогда же возўрашчаша сѣа, прїобрїл бо сѣбе насладѣнїѣ от скѹгоу, дѣже і от чоловіка. Потѣрпїл Ной йѣшче трѣх днѣй і вознамїрїл во сѣрці своїем: аж же отпѹшчу голубїцу; голубїца сїа ашче мнї не прїтожна йѣст, прїтожна йѣст птенцом своїим; ашче не возўратїт сѣа ко мнї, возўратїт сѣа ко птенцом своїим. І отпѹстїл голубїцу; голубїца лѣтьашче, не обрїтше нї мѣста, нї покѹйа ногам своїим. І пакї возўрашчашї сѣа во коўчег. Йѣшче потерпїл Ной шѣст днѣй, йако употреблѣнїѣ сотворѣнїа свїта. І пакї пѹстїл голубїцу. Голубїца лѣтьаше і прїд вѣчер прїносйаше йѣму сѹзец маслїчнї во ўстїх своїих. І патрїярха Ной прїїал йу на рѹці своїа і возрадовѣл сѣа зѣло. І глагола: Вім, йако гнѣў бѹжїй утольайѣт сѣа і радѣсц настаўляйѣт.

І так такожде, прїїателї чѣснї і паньѣ відѣўче, і нї бї шѣ так возрадовѣлі, йак шѣ возрадовѣл патрїярха Ной, кѣт прїїал сѹзец маслїчнї.

І так відѣвач пѹйдѣе і прїньѣше хѹстку і жельѣну покрѣйтку. І прїда старѣстѹві, а старѣста да жельѣну покрѣйтку млолому і полѹжї вѣон за сѣру, а хѹстку пот навѹху і с тїм млоді пѹйдѣе і до вїнчанья. І так млоді полѹжї два лѣбо трї форїнтї на таньѣр.

І гварї старѣста відѣвачѹві: Чї йа нѣ догварал, чї вї нѣ до-

чулі? Патріарха Ной прійал сучец маслічни, альф прійал і голубіцу? Та і мі бі раді, кед бі ві нам пріведлі і голубіцу. І гуторі староста відавачові: Кед нас будзеце добро служіц, будаеме вам ваш трут плаціц.

Відавач ше обѣца, же за пеньѣжі шіцко служіц будзе, гоч і талпі подре.

І так староста прѣда тот таныер с пеньѣжмі відавачові і відавач да тоті пеньѣжі млодей до пазухі і с тімі ше вопа віпча. І так відавач пріведзе йѣдну друшку і да йу старостові і так староста йу за рұку поверх глґві обньѣше і гварі йѣй, да йу Бох жіві і благославі. І тѣрас пріведзе відавач другу друшку млатшому старостові; і вам йі так благослові младші староста, йак старші.

Тѣрас староста гварі відавачові, же то відавачові остало ішче с пеньѣжі, же вон за друшкі нѣ дал тѣльо і жѣбі вон млоду пріведол у іншакім пірйу, жѣбі ше одлучувала од другіх. Відавач ше начньѣ вігварац, же уж голубіці поодльѣтовали і же нѣ мѣже налґпац, же уж шіцкі пеньѣжі потрѣшел.

На то отповѣда староста, же мі вам гуторелі ішче, кед-зме ше прі дзѣрох пріпітовали, же мі так путуйѣме, йак путовали трѣме царѣве і за то мі будземе вам вамо труді плаціц.

І так пойдзе відавач і пріведзе млоду. І да йу старостові за рұку і староста ше йу піта, чі ма шльѣбѣдну вѣльу і вѣпрімушена за тоґо младенца, цо прет сѣбу відзі, пойц і чі ше нѣ обѣчала другому і чі нѣ ідаѣ от сілі. І так відавач ўлаці за рұку млодоґо (за праву), так ше і вон йѣґо піта, чі ма шльѣбѣдну вѣльу. І так вѣцка себѣ скапчайу палґці, другі од малѣґо, і трі рас ше обраца. І док ше трі рас обраца, староста тоті слѣва трі рас вірѣкньѣ: Ашче Бох сочѣтайѣт, челѣвік да нѣ розлучайѣт. І тѣраз млоді і млода шѣдну за-стол. І млода ше на-гньѣ ту старостові і предрѣкньѣ, же вопа нѣ скѣро льѣґала і ў час ўставала і зґотовѣла одыйанійѣ брачно. І відавач ше піта, йакѣ то одыйанійѣ.

А староста отповѣда: Кріжом ше мѣжу і штвѣро закріц, а ўѣдлужані йѣдно.

Тѣраз гварі йѣден катѣна, хторі служел у Талыйанскей і нашол ше на теґй свѣдѣбе, та ше го піталі, йакѣ кошньіце у Талыйанскей. А вон гварел, же таке, йак і ту. А піталі ше го, йакі пчѣлі? А вон гварел, же такі і пчѣлі, йак і ту, альф же крідла шайу йак лысѣчкі.

І так відавач прінѣше ручнікі, да пойѣден старостом і свашком. Тѣраз начньѣ віпчѣвац староста льѣбо відавач: За сеґй дом і за жіву-шчіх ў нем . . . (йак на пітанках). Хто зна, та прет віпчѣваньом віпѣтац одыйанійѣ брачно, та му трѣба тоґу йѣванґелійу: Кѣгда упо-дѣбі сѣа царствійѣ небѣсноґеґ челѣвіку цару (йак прі пітанках).

Тэраз дастаньбу чі йё вечера, чі полудзёнок. Та кет уш ше вібіраўу в шлёду до вічаньа, тэді начньё старбста бешедовац. Тэді шэдньё под грэду оцц і мац шлёдей і відávaч і так шэстра, брат. І тэді старбста: Мал бі йа слóво албо два до шлёсці вáшей

І відávaч па то отповёда: Шлёбóдно, цо вас Бог нау́чел.

І так чуўме іш чітатэлей і с пісма сьятáго, поччас вечэрі ізідэ шлáді Тóбіяа во шэстру свóйу Сáру во шсто опшчойё. І рече йому Рафáйіл: Возложіші на фтіміу жертáток і возложіші од рібіа сёрдец і печень і покуріші храмїну, во ней йáже спйáшча. І тáко ўбо ўсеа сотворі шлáді Тóбіяа по глаголу Рафáйїлову. Йёгда сатáна зачуўё во́пью і біжі во в́чний Йёгїпет. І тáко óба спйáшча шїрно. Ізідэ Рагуїіл ко рáбом свóйім і глагола йім: Ископáйте гроб, да нїктоже о нем вїст. Ашче ўтро бїўшойё і погребём йёго. І ўтро стаўші Рагуїіл і рече йедїной од рабіны: Іді і ўзрі през двэрі óкно, ашче жїва суть. Ізідэ рабінья і відьа, йáко óба спйáшча шїрно. Ізідэ Рагуїіл гу рáбом і глагола йім: Занесїте гроб, да нїктоже о нїм вїст. Тогда ізідэ Рагуїїл гу Рафáйїлу і рече тóму, ашче жїў йё Тóбіяа? І рече Рафáйїл: Вїм йедїнаго Бóга, йáко жїў йест. Ізідэ Рафáйїл гу шлáдому Тобїйóві і рече йёму: Востáні, брате, імáші дáлше нўта.

І йёгда стал шлáді Тóбіяа і сэстра йёго Сáра і відьы Рагуїїл, йáко жїва суть, і вoзрaдовá сїа зьїло. І глаголал: Вїм, йáко ті йёй дáні за мўжа і во́на тэбі во жевў. І аз же сотворїу брак на четїредесьать днєй і пот кльáтвойу, да не ізідешї со дóму мoйёго, дондэже не совэршїт сїа.

І відьы шлáді Тобїяа, йáко прїкльа йёго тест йёго. І рече ко Рафáйїлу: Брáте Азарїё! Вóзмі отрóка і два вельбóлўда і іді во [д]рáгі шїдєйскїяа і прїнесї мї срэбра со печáтьми і прїведї мї йїх нá-брак.

І так бо Рафáйїл сотворї. Одїйде і прїбуў Рафáйїл йедїну пошч у Мїді у Гавїїла і прїнесе срэбра со печáтьми і прїведе йїх нá-брак. І бїст тáмо рáдост вєліяа.

Так такóжде, прїятельу чєсні, пáньё відáўче, і мї ваш пошлєме отрóка і жебісце собрáлі рот свoй і жебісце прїшлі до пáшого, чєсного, свадєбно́го дóму на сїю рáдoсц, которáя пребувáла у дóму Рагуїїлoвїм. Ту мáце слóво і шлёсц вáшу.

Тэраз і на дáльей мал бі йа слóво льёбо два, кэд бі ше лубело Господу небесному і шлёсці вáшей.

Вїдávaч отповёда: Шлёбóдно, цо вас Бог нау́чел.

Так чуўме іш чітатэлей і с пісма сьятáго: Ашче мї прєшлі четїрїдєсять двїй брáка сєго і стаў шлáді Тóбіяа і тече гу Рагуїїлу ко тэсту свoйёму: Отпўстї шїа ко óтцу мoйёму і ко матэрі мoйёй, йáже ішчїсльáйу днєй мoйїх. Глагола Рагуїїл: Чáдо, ашче мї хошчєші, вóздам

їм віст. І глагола млади Тобііа: Ныт, аз іду ку 6тцу мойѣму. І рече їѣму Рагуїл: Вбадам ті шчер мойу во жѣну твою і въздам ті до пол імїна мойѣго: кові, і вельбльуди і мелхаго скотá і по смѣрти мойѣа вбадам ті ўса. І рече ко шчѣрі своѣй: Чтї свѣкроў своїх, йако ўбо су родітѣлы твої. І рече ко младому Тобііові: Воспрїшї шчер мойу, йако сѣстру свою. І начал їх благословїті і глагола л їм: Да благословїт вас Г6сподь Бог неба і зѣмлы, аж же да не умру, донѣлі же не буду відыті чада от шчѣрі мойѣа і да ўару сїні сїноў твоїх, дáже до четвѣртаго р6да. І глагола младому Тобііові: І жѣна твоја да будѣт плодови́та, йако л6за істїннаја і во странах дому твойѣго. І да стоїат сїні твойѣа окрест трапѣзі твойѣа, йако дрѣва маслїчнаја. І начал їх благословїті і глагола л їм: Да благословїт вас Г6сподь Бог неба і зѣмлы і а́нгел б6жі да путу́йѣт в ва́м. І да возвѣдет вас здрава сущча во обїталїшча ва́ша.

Так так6жде, прїятѣльу, йак ше во ўрѣмнѣа прїблыжел час Рагуїлові, так ше і вам прїблыжел дзѣнь рад6сці і дзѣнь жал6сці, вїнага шчер ва́ша йаг од 6тца і мацѣрі і от родітѣлей своїх благослоў до путешѣствїя. І тѣраз в6на вам нѣже м6же наградѣц і заплацїц ва́шу лубоў, хт6ру сце йу научовáлі од їѣй марносці. І уш йу обляáті слáзі. І в6на тѣрас йак с прор6ком Давїдом оповїна сл6ва: Б6же, очїстї сѣрце мойѣ і дух праў обн6ві в6-шнї.

І так рѣкнѣ стар6ста, же в6на тѣрас чѣрез мѣне вам дзеку́йѣ і благодарї, мїлі, лубі а́по мой, хторі сце ше от перш6го дня жїв6та мой6го охраньовáлі і на д6бре научовáлі і од зл6го варовáлі. Йа вам нѣшка нѣже м6жем наградѣц а́нї заплацїц оцевїнску лубоў; кѣт сом вас лакѣлі ўкрїудзѣла сл6вом, лѣбо в дѣлом укорѣла, опр6сцѣ мї шїцкі крїудї і вїні і прїмце од6 мнѣ цїловáнїѣ і то будѣе плаца ва́ша.

І тѣраш ше обрацам гу мацѣрі: Мїла і луба ма́мо мо́ја! хторі сце над6 мну днї і н6ці утрацáлі і у слáзах вїховáлі; йа вам уж нѣшка наградѣц і заплацїц нѣже м6жем мацѣрїнску лубоў. Вї думáлі, же од6 мнѣ будѣеце мац гу стар6сці вїслугу і лубоў, а йа нѣшка уш од вас отх6двїм; прїмце од6 мнѣ цїловáнїѣ, то плаца ва́ша. —

Кѣт ше трафї, же жїѣ лыдо і баба, та і од нїх ше отпїту́йѣ: Здравї оставáйце, мойї лубі дыду, же сом вас лакѣді ўкрїудзѣла лѣбо ублыжелá сл6вом лѣбо в дѣлом, опр6сцѣ мї шїцкі крїудї і вїні і пол6сцѣ благослоў от чїстого шѣрца на верх гла́ві мойѣа.

І так ше обраца гу ба́бі і предрѣка їѣ: Здравá оставáйце, ба́бо мо́ја, хтора сце ше на своїх рúках бавѣлі і пестовáлі і вѣльо рас за мнѣ одбувáлі, цо йа ва́ру заслужѣла. І ва́ то вам дзеку́йѣм і благодарѣм за ва́шу вѣльку лубоў і прїмце од6 мнѣ цїловáнїѣ, то плаца ва́ша. —

І предрэка і бра́том: Здра́ві остава́йце, мілі бра́ца мо́йа, же сом вас з да́шчым уўредзэла і ньё послу́хала; прэбача́йце мі на ші́цко. І йа ваш ші́цко прэбачу́йем і прі́мце одо́ мньё цілова́ніё, то йак пла́ца ва́ша.

Йак од бачі́кох ше отпі́ту́йё, так і от а́ндьох; і так ше отпі́ту́йё і от ві́нох і от шбу́грох і от сурэ́дох і от свбу́йх пайта́шкох і предрэ́ка гу пайта́шкою свбу́йм: У йа́кім же жа́льу відзі́це, та́кі і на се́бе очеку́йце. І так зра́ві остава́йце. —

І так старо́ста ше на но́во обра́ці гу отцо́ві і маце́рі і дзеку́йё йім за йі́х благо́слоў, хто́рі поткладáлі верх гла́ві ча́дом свбу́йм і предрэ́ка старо́ста: Прі́мце йі́х од ньё́шка обідво́йа йак за ча́да свбу́йа і же́бі с ті́м благо́сло́вом наступéлі до хра́му бо́жого і же́бі йі́х попровáдзел а́нгел храні́тель і же́бі прі́ступéлі до ста́ну ма́лженско́го і же́бі прі́йáлі шéсті сакра́мент ста́ну ма́лженско́го, то йё́ст вінчаньё. І так здра́ві остава́йце, на Бо́га вас оха́ймае. Ту ма́це сло́во і мі́лосць ва́шу. —

Тэраз віхóдза воз мло́дей до́му до вінчаньа. Кэ́т прі́ду з вінчаньа до свáдзёбно́го до́му, дзе йё́ мло́ді, тэ́ді відзе мло́дого о́цц на прі́кльэ́тні даве́рі і старо́ста кэ́т прі́дзе з мло́дзім і з мло́ду пред даве́рі і рэ́кньё до о́ца: Да́й Бо́же до́бре пола́дньё.

І о́цц ўра́ці: Да́й Бо́же.

І на́чньё старо́ста бешэ́ду свбу́йу і рэ́че: Ма́л бі йа сло́во а́лбо два, кэ́д бі ше Бо́гу небесно́му л्यубéло так і мі́лосці ва́шей.

І о́цц отпо́ві: Шлё́бэдно, цо вас Бог наўчел.

Так чу́йшэ іш чіта́тэлей і с пі́сма, кожда́го дньа ісхо́ждала же́на старо́го Тобі́йу вон із Ні́неві́і варо́шу на го́ру, а́шче бі узр́іла с́на свбу́йго і во́зрадова́ла бі ше о нем ві́ло. Йё́дівбу́дзі ізі́де на го́ру і ўзр́і с́на свбу́йго со пу́тніком і мно́жество наро́да со ні́м. І прі́тэче ко му́жу свбу́йшу і рэ́че йё́му: Гр́я́дет с́п наш со пу́тніком і со мно́жеством наро́да. То́гда ізі́де і ста́рі Тобі́йа пред двэ́рі с́ні свбу́йёя і да́лшей не можа́ше, йа́ко слы́п б́іх. І то́гда рэ́че Рафа́йіл ко мло́дому Тобі́йові: Не вісі́ лы, бра́те, йа́ко оста́віл йё́сі о́тца тво́йёго, і шчі́сльа́йут дней тво́йіх. І та́ко прі́бліж́іша с́я ко двэ́ром гра́да Ні́неві́і. І та́ко прі́доша во обі́талі́шче старо́го Тобі́йі і рэ́че мло́ді Тобі́йа: О́че, дэ́рвай о́чэса. І ўзем мло́ді Тобі́йа жельч од рíбі́я і пома́за о́тцу свбу́йму о́чэса і ста́рі Тобі́йа отр́я́се о́чэса свбу́йа і про́арі і ўзр́і с́на свбу́йго здра́ва сў́шча і напа́де на ві́у йё́го і цы́лова йа́ко здра́ва йё́го прі́йáт. І ўзр́і і пе́вісту свбу́йу і ўс́яа бла́га́я с не́йу і во́зрадова́ с́я ві́ло.

Так та́кожде, прі́йáтэлю, і ві ньё́шка відзі́це с́на свбу́йго здра́ва і неві́сту свбу́йу і во́заралу́йте с́я со ў́сім до́мом свбу́йім.

І тэрас вбйду вўка до хіжі млода і млоді, шэднью за-стол. Оцец і мац поставяўу ко́ло сто́ла і вачнвѣ старбста бешеду свбйу і вачнвѣ вичбвац: Слава Гбсподу Ббгу, же нас Гбспоть Бох пріпровадзел і мі с тїм благослбвом, хтбрі ві нам предложєлі, мі путовалі і так ангел ббжі нас і на́зат пріпровадзел. І тбті младєнци, хтбрі нвѣшка пред намі, йак старостамі, покладалі віру і лўбоў прет сйатїм крєстом, на сйатоїѣ івангелїѣ йїдно другбму до скончавїѣ живбта свбйбго. І дай, Гбсподи Ббже, жєбі вбві бўлі во пєрвїх Ббгу небеснбму на чесц і славу, бгцом і ма́цером на потїху і на радосц. І мі то добре звя́ме і каждбму то повнато, же от стану малженскбго на тїм швєце лўпшє вѣт, а вєльо рас ше трафі, же го і чєшше вѣт. Алє хто до кбвца претєрпїні, той спасєн йєст. І да йїх Бог благослбві, йак благослбвіл Аўраама во Сяру, Ісака в Рєвєку і Йакбва в Рахїлїу. І жєбі Гбспоть Бох утвєрдзел мєджі вїма лўбоў, йаг утвєрдзел мєджі дванац апостоламі, і жєбі йїм Бох претставєл ангєла хранїтєльа во ўсїа дні і нбщчі до скончавїѣ живбта йїм предложєл і ўсїа благайа. І так за ўсїх нас, хтбрі сєе собрані у тїм чєснїм дбму, мїр, лўбоў, здравїѣ і долгодєнствїѣ і по скончавїѣ живбта вашєго, йаг йїм, так і нам жєлам царствїѣ небеснбїѣ задббц і так Ббже дай здравє.

І так вєжнью фльашку і старбста заздраўка на млатшбго старбсту, млатші старбста на бца, бцєц на ма́цер, мац на старшу свашку, старша свашка на млатшу, млатша свашка на-млодого, а млоді заздраўка на млоду і так прїдвє ваш старшбму старостбві дб-рук. І вєцка старбста станвѣ і ўлани млоду за рўку і прїда йу йак швєкрбві і гварі йѣй: Од нвѣшка тб ці бцєц і то ці од нвѣшка мац; і поббчкай. І старбста гутбрі гу отцбві і ма́цєрі: Возрадўїцє ше бнєѣй, йак ше возрадбвал і старі Тобїѣа, кєг увїдзел невїстку свбйу, і воспрїщє йу, йако шчєр свбйу. — І так су отпушчєні млодїѣата спбга сто́ла і так ше вєцка провадвї свадзба весєло. — Тєраз млоду свашкі вєжнью і одвєду йу зачєвїц, (фатьол полбжїц). І пбслє тбго вєцка бїва вашар, алє то нє ўшадє бїва; пбслє вшара вєцка млода їдє во свашкамі і ббчка шїцок рот свадєбнї.

Пбслє пополаднью о трї гбдвїн прїхбдза в вїдавачом прїданці: бцєц, мац і блїскї рот. І вїдє старбста на дзвєрі і прївїта ше в вїдавачом. І вїдавач рєкнвѣ: Мал бї йа слбво албо два до мїлбстї вашєй, кєд бї ше Ббгу небеснбму лўбєло, так і мїлбстї вашєй.

І на то старбста отпбві: Шлєббдно, цо вас Бог наўчєл.

І вачнвѣ вїдавач бешеду свбйу:

Кбгда Ісус прохождашє од Йєрусалїма во Йєрїхон і мнжєство

народа со-нім і учениці йего. Йёгда прибліжі сѣа ко Йеріхону, іаіде на́рот во срѣтѣніѣ йего і ныкі чоловік, іменем За́хей, і сей бі рат відьігі Ісуса і не можа́ше од мно́жество наро́да ра́ді, йа́ко мал біх возра́стом. І возлы́зал сѣа на йагодішчы́ну і узрел йего Ісус і рече йему: За́хейе, по́шчі сѣа із дре́ва се́го, йа́же днес мі подоба́йет бі́гі во тво́йем до́му. І свіде За́хей і прѣят Ісуса усер́дно і біст та́мо ра́дост велѣ́а. Так тако́жде, прѣйате́льу, ві йаг нам обеца́лі отро́ка до на́шого че́сного до́му і мі зобра́лі рот свой і прѣшли сме до вашо́го че́сного сва́дзельно́го до́му на сѣ́ю ра́досц, котора́а перебу́ала у до́му За́хейовім. —

На́ то старо́ста отпове́да:

До́г мі на́шо путова́нье спутова́лі і ў на́шим до́му ше зако́ні пре-
мевьѣ́лі і чи ві буда́еце под на́шо зако́ні повѣ́нні?

І на то ше віда́вач піта: Йа́кі?

І старо́ста му отпове́да: Же ту ше по дво́йо лапа́йу, тапцў́йу і кру́ца ше і міша́йу віно с пальѣ́нку, а го́дно бі ше і та́ке тра́фіц, йак по ше уж і рас трафе́ло, же йе́ден на сва́дзі бул, пальѣ́нку піл, та ше о́піл; так ше смѣ́нал і надѣрал, чо і друго́му по́койа не-дах. Так бі ше го́дно і ту тра́фіц.

І на́ то ше віда́вач обра́ці на прѣданцо́х, йак на сво́йо дру́ство і піта ше йіх: Чи́ буду повѣ́нні пот та́кі зако́ні, йа́кі ту старо́ста бешеду́йе?

І во́ні отповеда́йу, же́ буду. І так по́чньу уходо́вц ну́ка і мло́ді лю́бочка о́цца і ма́цер, а мло́да каждо́го; і на то йе́й шпѣва́йу сва́шкі:

Шлы́дом, родзі́но, шлы́дом,
за сво́йім лью́бім ча́дом...

І те́раз так начь́у чи́ вечѣрац, чи́ полудньовац, йак ше тра́фі. —
Кет ше одбіра́йу прѣданці́ до́му і на то віда́вач ше от старо́сті отпіту́йе:
Ко́гда Ілі́а за́мкнул не́бо (йак прѣ пітанках).

Зап. від довголітнього старости Василя Джюджара 31. VII — 2. VIII, 1897 р.

II.

Йак дру́жба прѣ́дѣе по ста́ршу сва́шку, спра́ві кра́сну за́ставу: че́рвені ху́стки, білі хусто́чки, зйа́зана за́става. Ве́жнье дру́жба до ру́кох за́ставу. Сва́шка ве́жнье свой дар до ру́кох, шті́рі кола́чі, сва́шчин па́рток кра́сні, че́рвені. Ідѣе дру́жба на прѣдок вос кра́сну обльѣ́чену за́ставу. Сва́шка ньѣше сво́йо да́рі. Кет по́йду до сва́дзельно́го до́му, дру́жба по́ложі за́-стол за́ставу. Сва́шка ше уклони́ сва́дзельно́му о́цові і ма́цері, прѣ́да йім свой дар. Обльѣ́че мло́дого до мло́го шма́тох, кед уж сце по́йсе до прѣша́гі. Шѣ́дцьу фрѣштѣ́ковац

стáрша свáшка і мláтша, стáрші дрúжба і мláтші і млоді і штíрї дрúшкі. Кéт по фрúштíк, вéдэе стáрша свáшка домáтына óца, до-мáшню ма́цэр і йíх родáіну до хíжі пошéдац: Так тэ́рас одбе-рэме од вас сíна во свóйу мláду до прíмáгі“. Шéднэ́ óцец і ма́ц, шé-стра, кúмі і йíх рот, ста́нэ пред нíх стáрші старóста, отпíта од вíх сíна, áбi го лáскаво óтпустíлі по дывíцу, по йóго мláду. Так тэ́рас óцец і ма́тi: „Мi пойдэ́еме в вáшiм сiном до путешéствíя. Дáйце му ваш блáгослоў“. Тэ́рас стáрша свáшка вéжнэ́ до рúкох рúчных, йéден кóлaч, пом лы́трi пальéпкi, і пóчнэ́ шпíвац:

1.

Кéдi шe наш пáны млоді по мiльéнку свóйу збéрал,
 Свóму óцу і ма́цэри до ног шe клáньбал.
 Клáньбай шe мi, сiнóчку мoй, вéра мi маш зaч,
 Вiхóвáла сом цe, йáкo ўлáсна ма́ц.
 Вiбepáй шe, сiну, ў шчacлiву годáіну,
 Жéбiш вэ́ потрáцел, ту свóйу дрúжiну,
 Бо кéд йу потрáцiш, мiлeй шe утрáцiш.
 Дaй нам, Бóжe, дaй нам, дaй нам, Бóжe, шчéсце,
 До мláдeй вэ́вэ́сце дaй нам, Бóжe, шчéсце.
 А кéдi наш пáны млоді на кóчi шéдал,
 Свóйéй мláдeй дрúжiнi так зaновéдал:
 А вi, мóйa дрúжбiнóчкo, дoбрe шe мáйцe,
 Свóйo ўрáнi кóнi твáрдo трiмáйцe.

2.

Пáнoвe свaтóвe, пoмáлe штрeльáйцe,
 Бо Кepéстур слáўнi, тa гo нэ́ зaпáльцe;
 Кéд гo зaпaльiцe, тa млоду стpaцiцe.
 Стúпaй, кóнью, стúпaй, пoмaльúчкi нá мoст,
 Óлдa мi дoйдэ́еме гy млодóму нá-нoц.
 А кéд вэ́ дoйдэ́еме, тo лэ́ж дoльжéме,
 Ишчe мi пpí млодiм нoцóвaц будзéмé.
 Пaнóвe пiшнi бyццe, кoнычкi сéбe кyццe,
 Бо мi уш пoйдэ́еме пpес пiсoк i пpес кaмéньa,
 Кoчi нам бóду лúркaц, a oстрoжéчкi чépкaц.

Тэ́рас ма́ц свaдзéвна вiйдзe нa пpэдoк нa кaпúру i пoшвéцi вóдoм шiцкy свáдзбу; мýзiкa шe ўрáцi до хíжi нáзaд, a старóста i свáшкi i дрúжбoвe, млоді, дрúшкi пóйду до млодeй двóра. Пóйдэе дрúжба нa пpэдoк до хíжi, чi сy гoтóвi. Вiдáвaч oтпóвe, жe сy гoтóвi, тaк нac рáдо

дочека́йш, йак свої́х при́ятельох і йак свої́х наймі́лших го́сцох. Ста́рші старо́ста ста́ньє на пре́док гу даве́ром, мла́тші старо́ста ста́ньє гу ньо́му, ста́рша сва́шка до́раз гу ным, мла́ді ста́ньє в дру́жбіні, в дру́шкани́ ва ных; ви́піту́йє старо́ста сво́йо ства́рі, йа́г бі мо́гли войсц до хі́жі.

Одвіту́йє віда́вач, же йі́х прі́му, а́льє бес сва́шки ньє мо́жу, док ста́рша сва́шка ньє предло́жі пред ных олдо́маш. Ста́рша сва́шка ше йі́м у́клоны́ і прі́да йі́м свой о́лдомаш. Так во́йду ши́цкі сво́йо дру́штво до предньо́й хі́жі. Віда́вач йі́х прі́віта і поса́ді йі́х, жебі пошеда́лі: Ста́ростове ва́-стол, сва́шки два на карсе́лы, мла́ді в дру́жбіні на дру́гі бок на карсе́лы.

Пі́та ше старо́ста віда́вачові, чи мла́да уш гото́ва. Відзе віда́вач во́нка с хі́жі, по́йде до дру́го́й хі́жі гу мла́де́й, чи во́на по́ве, же йє́ уш гото́ва. Ке́д мла́да по́ве, же йє́ст згото́вена, те́ді віда́вач по́йде гу ста́рбостом на́зад до хі́жі, же уж мла́да гото́ва. Ста́рша сва́шка віде́ с хі́жі во́нка, по́йде гу мла́де́й, у́клоны́ ше йє́й. Во́ла йє́дну дру́шку, жебі прі́шла до хі́жі пред мла́до́го, да ви́піта од ньо́го ху́стку, бо мла́ді прі́ньєс то́ту ху́стку на́зад мла́де́й, с ко́тру бу́ла то́та мла́да йо́му заруче́на, же му бу́де на-ўше йо́го міла. Прі́де сва́шка на́зад до хі́жі, дру́шка ва ньу і ста́ньє пред мла́до́го і пі́та ху́стку. Сва́шка роска́же, жебі мла́ді дал ху́стку. Мла́ді роска́пча сво́йу ре́кльу, прі́да дру́шкі ху́стку. Дру́шка од-ньє́ше ху́стку, прі́да на́зад мла́де́й. Мла́да прі́да сво́йєй ма́цєрі, а ма́ц прі́ньє́ше та́ко́й дру́гу ху́стку ма́лу на гла́ву. Мла́да йу поскла́да, поло́жі йє́ден білі та́ньєр і кра́сну вля́ту покре́йтку, шті́рі пантльі́кі на покре́йткі прі́шіті, то бу́де прі́да́те віда́вачові. Те́рас по́чньє ста́рші старо́ста ко́ньчіц сво́йу мо́літву длу́го і длу́го. Сва́шки обі́два і мла́ді і дру́жбове ны́ч ньє гуто́рйа, льє́м ше́дза. Ке́д віко́нчі старо́ста сво́йу бешэ́ду, віда́вач ста́ньє от сто́ла, мо́длы старо́сту, же і́шче рас по́йде опатрі́ц, чи мла́да наі́сце гото́ва. Мла́да му ука́же на білі́м та́ньє́ру ху́стку і покре́йтку, же йє́ уж гото́ва. Віда́вач по́йде прет старо́сту старшо́го, пра́ве так по́ве: Наі́сце су дошве́дочено гото́ві. По́шльє го старо́ста по сво́йєй бешэ́ді, жебі прі́ньє́сол шведо́чбу, же су гото́ві. По́йде віда́вач на́зад до хі́жі гу мла́де́й, прі́да мла́да віда́вачові та́ньєр с покре́йтку і ху́стку віда́вачові до ру́кох. Віда́вач ше у́клоны́ мла́де́й, же одньє́ше мла́до́му до хі́жі вля́ту покре́йтку і ху́стку, да бу́де увере́ні, же мла́да гото́ва до прі́шагі. Одньє́ше віда́вач прет старо́сту та́ньєр, покре́йтку; у́клоны́ ше па́ну старостові і так по́ве: Прі́ятельу че́сні, пан старо́ста, гу тот льі́то́рос, ко́трі сце вактева́лі.

Ста́рші старо́ста ше у́клоны́, так му отпо́ве: Прі́ятельу че́сні, пан віда́вач! Ньє льє́м льі́то́рос вактева́не, а́льє і голу́біцу.

Віда́вач отпо́ве: Ей прі́ятельу, че́сні пан старо́ста! Ві мньє ньє

поведді, же нѣ сцѣце сам лытѡрос влѣті, же ві сцѣце і лытѡрос і голубіцу. Їа то вам нѣ можем тѣрас шіцко нарав урѡбіц.

Пан старѡста ваш пѡве відавачѡві: Мі, прійатѣльу чѣсні, пан відавач, примѣме лытѡрос влѣті, альѣ кѣд будѣце такі дѡбрі, да нам і голубіцу приправіце.

Відавач пѡйдѣе погляѣдац голубіцу, альѣ пѣрше трѣба заплѣціц влѣті лытѡрос. Млѡді стѣньѣ с карсцѣля і дружѡбѡве, а гу млѡдѡму пѡйдѣе старша свѣшка стѣнуц. Млѡді вѣжньѣ влѣті пеньѣжі с кішѡны, же бѡдѣе плѣціц свѡйѣй млѡдей лытѡрос. Свѣшка старша вѣжньѣ с тѣньѣра до рѣкох покрѣйтку і хѣстку, а млѡді полѡжі до тѣньѣра пеньѣжі: штірі льѣбо пѣйц форіанті. Відавач тріа тѣньѣр у свѡйіх рѣкох, док свѣшка прираві млѡдѡму влѣту покрѣйтку на прѣві бок на рѣкљу, а хѣстку свѣшка посклѣда, полѡжі нѣзад на тѣньѣр на пеньѣжі. Відавач прілапі с праву рѣку хѣстку, бо пот хѣстку на тѣньѣру пеньѣжі. Нѣше прідац млѡдей, бо то йѣй пѣрші пеньѣжі од йѣй млѡдѡго товѣрша. Млѡда роскѣпча свѡйу рѣкљу, пріме тѡті пеньѣжі гу сѣбе нѣ до рѣкох, льѣм гу свѡйім пѣршѡм, абі йѣй бѡді на серѣньчу. Пѡйдѣе з нѣма і до прішагі. Відавач ше ўраці нѣзад од млѡдей, пѡйдѣе гу старѡстом до хіжі: Прійатѣльу чѣсні, пан відавач! — так гвѣрі старѡстѡві пан старѡста; нѣ можем йа голубіцу найсп.

Обраці ше старѡста старші на млѡдѡго і ваш так мѡдлы пѣна відавѣча, жебі погляѣдал бар йѣдну голубіцу.

Відавач отповѣда, же нѣ можѣ улапіц голубіцу, бо уж дѣень.

Отповѣда пан старѡста, же гѡч йѣку, льѣм най пріведѣе до хіжі.

Уклѡны ше пан відавач старѡстѡві і так гвѣрі: Прійатѣльу, уж йа льѣкко ўлапім голубіцу, кѣт гѡч йѣку трѣба. Пѡйдѣе відавач гу дрѣшкѡм до хіжі, дрѣшкі стѡйѣа кѡло млѡдей. Відавач ше піта дрѣшкѡм: Хтѡра сѣе найстарша дрѣшка по млѡдім?

Найстарша дрѣшка ше ўлапі відавачѡві за рѣку; одвѣдѣе йу відавач до хіжі прѣт пѣна старѡсту. Заш поставѣйу шіцкі гѡре, бо пан старѡста гутѡрі, же то нѣ тѡга голубіца, по кѡтру мі прішлі, бо то льѣм дрѣшка. Альѣ пан старѡста так повѣда, же йу вѣжньѣ сѣбе за голубіцу. І с тім дрѣшка обраці ше старѡстѡві старшѡму пѡпод рѣку і пѡйдѣе вѡнка с хіжі.

Старѡста старші отповѣда відавачѡві: Пан відавач! йа уж задовѡльні, бо йа уж нам голубіцу. Йа йу льѡбім, бо то млѣда голубіца, а йа старі, йак бі йа йу нѣ льѡбел? Альѣ і мой пѣйтѣш, млѣтші старѡста йѣму уж нѣ право і вѡн бі сцѣл тѣку млѣду голубіцу.

А млѣтші старѡста тѣкој гутѡрі, же і вѡн бі сцѣл тѣку істу голубіцу.

Пан відавач отповѣда: Йай, прійатѣльу! йа то нѣ можем так

вельо голубіці наліпац, бо то уж дзень. Чом ві ні нё дالی на значь, док бул прак, да сом сэбе прыгатовел!

Млътші староста мідлы пана відавача, лъѣм най му патрі таку голубіцу, йак старші староста ма, бо нё пойдэ бес голубіці аны млътші староста на святэбу.

Збэре ше відавач смутно, же вон то нё мѡже, альѣ ішче раз бѡдэ пробѡвац улапіц. Пойдэ пан відавач зно́ва до хіжі гу мло́дей і прівѣдэ млътшу дру́шку, то йѣст по мло́дей. Кѣт прівѣдэ відавач дру́шку до хіжі, ваш станы шіцкі гѡре с карсцѣльох. Старші староста нё ла́на дру́шку за рѡку, бо вон свѡйѡ дру́шку уш пѡшчел, альѣ млътші староста улапі дру́шку за правѡ рѡку, а старші староста так отповѣда пан відавачѡві: Прійатѣльѡ чѣснї, пан відавач! Мі двѡме уж задовѡльнї вос ті́ма жладїма голубіцамі. Мі йїх барэ лъубїме. Нё знѡме, чї вѡнї нас лъубїа. А дру́шка нїч нё гутѡрі, лъѣм ше вікруці млътшѡму старѡстовї мѡпод рѡку і пойдэ с хіжі вѡнка. А старші староста на трѣці рас пѡчнѣ умѡдльец пана відавача, абї бул та́кі мїлостїві, жебї прівѣдох голубіцу і павѡві мло́дѡму, альѣ нё та́ку голубіцу, йак тѡтї два бѡлі прівѣдаѣні дльа старѡстох, жебї ше да́кус одлучѣла трѣца голубіца, жебї познѡлі і на бра́ку, же то йѣ тѡго права голубіца, дльа кѡтрѣй мї ше трудїме. Пан відавач отповѣда, же вон аны нё мѡже вѣцѣй голубіці улапіц. Обїдвѡме старѡсто́ве пѡчнѣ умѡдльац пана відавача, абї бул та́кі ласкаві, абї упатрел ішче йѣднѡ голубіцу. Пан відавач ідэ до дру́гей хіжі по правѡ істїну голубіцу, а ў кѡхнѣ стѡїї йѣдна ба́ба, обльѣчѣна чѡдом за мло́ду. Улапі пана відавача за рѡку, абї йѡ нѡпровѡдзел до хіжі за голубіцу. Пан відавач вѣжнѣ тѡту ба́бу за правѡ рѡку, одвѣдаѣ йѡ прет пана старѡсту, абї йѡ прїял за голубіцу тѡму жладѡму. Станѣ мло́дї і дру́жбѡве і свѡшкі, пѡчнѣ шїѡйац ше, же нё снѡ та́ку голубіцу. Пу́шчї пан відавач старѡ ба́бу: Пѡшла до свѡйѣй рѡбѡтї! Тѡта ба́ба то бѡла йак паны ку́харка, кѡтра гѡтовѣла за тѡто дру́штво, цѡ в мло́дїм прїшлї, фрїштїк. Зобльѣкла ше тѡта ба́ба, бѡла зно́ва паны ку́харка. А пан відавач пѡшѡл до хіжі гу мло́дей, уклѡньѣл ше йѣй, ўлапел йѡ за правѡ руку, пїтал ше йѣй, чї пойдэ до хіжі гу свѡйѡму мло́дѡму. На то мло́да цїхо отповѣда, же пойдэ. Одвѣдэ пан відавач весѣло мло́ду до хіжі і пїга ше пан старѡсту: Чї то істїно тѡта голубіца? бо йѣ ішак обльѣчѣна йак дру́шкі, бо мло́да у бїліх сѡкнѡх, вѣньѣц на глѡві, гадва́бна хустѡчка у рѡкі.

Пан старѡста тѣдї отповѣ: Прійатѣльѡ чѣснї, пан відавач! То йѣ тѡга права голубіца, прѣ кѡтру мї ше трудїме.

Відавач улапі за рѡку мло́дѡго, а старші старѡста трїма за правѡ рѡку мло́ду. Пїга ше старші старѡста мло́дей по йѣй імену: Маш тї шльѣбѡднѡ вѡльѡ за тѡго младѣнца пѡйсц? Нё обѣцѡла мї ше дру́гѡму?

Млѡда ціхо отвѣда, же ше нѣ обецала другѡму млѡдѡму, лѣж своѡйму, с кѡтрим сце пойсц до прішáгі.

А нан відавач тріа млѡдѡго за рѹку і так ше го піта по йѡго імѣну: Чи вон ше нѣ обецал дрѹгей млѡдеѣ, чи вон пѡйдæе зос тѡту своѡйу млѡду от своѡй двѣкі до прішáгі? Млѡді на то отпѡве прет свашкáми, пред дружбáни глáсно, же вон нѣ сце дрѹгу, лѣж своѡйу млѡду. Улáпі млѡді своѡйу млѡду за прáву рѹку, стѡйá прі стѡльѣ, старѡста йим роскáже, жебі ше вікруцѣлі трі раз доокѡла. Пѡчнѣ ше млѡді во своѡйу млѡду круціц доокѡла прі стѡльѣ, а старѡста стáрші і нан відавач так віпомінáйу: Бох сочетáйѣ, челѡвѣк да не разлучáйѣ. Трі рас так віповѣдæа старѡста і відавач. А ў кѹхнѣ давѣрі вáпру, а позберáйу стáрі гáрчки і мѣскі, лупáйу до давѣрох, áбі славілі пѣрві раз млѡдого і млѡду. Пѡтом пошедáйу вá-стол, пѣрше млѡда, а вец млѡді, на дрѹгі бок стáрші старѡста шѣднѣ гу сáмей млѡдеѣ, гу старшѡму старѡстѡві шѣднѣ млáтші старѡста, гу млѡдѡму шѣднѣ старша свáшка, а вец шѣднѣ млáтша свáшка і відавач. Нан відавач отвѣда: Ну, пріятѣльу чѣсні, нан старѡста, слáва Бѡгу, уж сме тѣраз во шіцкѣм гѡтѡві.

Стáрші старѡста отвѣда: Пріятѣльу чѣсні, нан відавач! Нѣ гѡтовѣсме ішче! Тѣраз мнѣ пáнці млѡда гутѡрела, же ішче вѡна згѡтовѣла одѣйáнѣ брáчне. Алѣ млѡда нѣч нѣ гутѡрі, лѣж тáкі сѡкаш, же стáрші старѡста так гутѡрел, же му млѡда гутѡрела, же згѡтовѣла одѣйáнѣ брáчне, то йѣст ручнѣкі, жебі сце ше, нан відавач, ішче потрудѣлі, бо тѡта голубѣца, то йѣст йак нáша пáнці млѡда, бо вѡна уж нáша, кѣд шѣдáи нáмі шѣдáи. А нан відавач на то отвѣда: Чѡм же вѡна нам нѣ повѣдла, кѣд до тѣраз ўше нáша бѹла.

А стáрші старѡста на то отвѣда відавачѡві: Кѣд нáша голубѣца нѣ скѡро лѣгáла, а ў час рáно ўстанѹла, áбі лѣж за нас одѣйáнѣ брáчне прігѡтовѣла.

Стáнѣ пан відавач от стѡла, пѡйдæе до дрѹгей хѣжі, там млѡдеѣ мац чѣка з ручнѣкáми. Прѣда відавачѡві штѣрі ручнѣкі, áбі йѣх ѡднѣс пред йѣй двѣйѹку, то йѣст прет павѣ млѡду і прет старѡсту, áбі йѣх предлѡжел нá-стол. Вѣжнѣ пан відавач штѣрі ручнѣкі на своѡйу прáву рѹку, пѡйдæе прет старѡсту до хѣжі, уклѡнѣ ше му і так пѡве: Пріятѣльу чѣсні. Нáйсцек дѡбре гутѡрѣце, же вѡна уж вáша пáнѣ млѡда, же вам тáку лáску зробѣла, же нѣ за нас, алѣ за вас, то йѣст, йак за свадѣбні род прігѡтовѣла одѣйáнѣ брáчне.

Стáнѣ пан старѡста стáрші і млáтші, станѹ свáшкі і дружѡве, а млѡда і млѡді шѣдæа за стѡлом; а нан старѡста стáрші вѣжнѣ тѡгі штѣрі ручнѣкі до своѡйх рѹкох, охáбі двá прет сѡбу на стѡльѣ, а двá прѣда нан відавачѡві, жебі йѣх норѹчел свáшком. Стáрша свáшка вѣжнѣ двá ручнѣкі до рѹкох, йѣден охáбі сѣбе, а йѣден да млáтшей свáшкі.

Тэрас перше старші староста паложі на правае пляцо на ліві бок рўчнык зйаже. Так і млатші староста оправі на себе рўчнык, йак старші староста оправел. І свашкі так опраўйя ручныкі на себе, йак і старостове, абі ше позналі от шіцкей свадзбї, же су на свадзбе. І так пріньеше пан відавач пред млоду і пред млодого на-стол пальёнкї і віна, же бўду ниц олдомаш. А тота фляшка, котру свашка пріньесла от свадзёбного дому, бўла прідаана відавачові до рўкох. Ўжал пан відавач од млодей олдомаш, пресіпал кус до тей фляшкі, котру свашка пріньесла, кед ухадвёлі перше до хіжі в йёдней до другей фляшкі пальёнку кўшчїк прельївал і так гуторел: Бох сочегайе, человек не разлучайе. Тота фляшка свашчїна тэрас стоїи на столье, а в геўтей пальёнкї пїю, цо млодей олдомаш. Пёрше староста вїнчовал, а пóтом відавач вїнчовал, а пóтом млоді пїл і млода; пóтом млатші староста і свашкі. Послалї дрўжбох с хіжі до другей хіжі, дзе бўлі дрўшкі. Дрўшкі уж маїю ручныкі на себе на пасу уўйазанї, а джубове, старші джуба і млатші, маїю ручныкі так поўйазанї, йак старостове і свашкі; алье нє такі ручныкі, йак маїю старостове і свашкі, бо джубове маїю червёні ручныкі от свадзёбней мацэрі нє поўйазанї, алье вошгї пот пазўху; а тэраз йїм млодей мац ішче ваш прїшїе червёні ручныкі крїжом на геўтї, абі ше позналї, же су джубове; за то маїю джубове по два червёні ручныкі, же вонї бўду слўжїц шїцку свадзбу. А млода в млодїм ішче шедзї за стóлом у хіжі. Прї млодей шедза за стóлом старостове, а прї млодому шедза за стóлом свашкі. А відавач відзе с хіжі, повóла трох хлопох млатїх, абї прїшлї до хіжі, йак за швёткох і вїпїталї млоду на свóйо шведомство от пана старосту, абї йу пўстел вос хіжі до другей хіжі во свóйїм млодїм гу дрўшком і гу дрўжбам. Там бўдзе млода в нїма фрїштїковац. Старші пан староста відзе спóза стóла од млодей гу тїм тром хлопом і пїта ше йїх, чї бўду вонї дóбрї за тóту голубїцу, то йест йак за млоду. Кед йу бўдзе трéба ўжац от óца і од мацэрі, да пóйдзе во свóйїм млодїм до прїшагї, чї нє бўдзе дайка хїба, кед ваш млоду с пóза стóла отпўшчїм. Тóтї трóме хлопї ше подїазуўю, же ставаїю дóбрї за млоду. Повдраўка на нїх пан староста, да йїм олдомаш і так йїм пóве дья шїху: уш сце потпїсавї. Тэраз ваш отпўшчїм млоду.

Станьу свашкі од млодого, а млоді відзе во свóю млоду впóза стóла і пóйду до другей хіжі, там йїм стол вготавенї, абї пошедалї, бўду фрїштїковац. Млоді шелье, гу ньóму джубове. Млода шеднье за-стол, гу млодей пошедаїю дрўшкі. Прїдзе гу нїм йедна жéньска, та йїм вїслугўйе. А у геўтей хіжі старостове і свашкі і пан відавач прї йёднїм стóлье. Прїдзе йеден млатї хлоп, там йїм вїслугўйе. Прїньешу йїм падпрїгаш, капусту, вїно; одбўлі фрїштїк, прїдзе старші джуба прет пана старосту, так му пóве пан староста: Маже дзэсец годзїн. Пан староста

роскаже видавачові, жебі пішов оцц, мац і шіпка родзіна до хіжі. Пірше шэднѣ видавач, вец шэднѣ оцц млóдѣй, мац млóдѣй, шэстрѣ і так жéньскі, шіпка родзіна. Прівэдэе свáшка млóду і млóдóго, постáві їх прет сэбе стац. Свáшка вéжнѣ свой кóлач і пальѣнку і тот рúчнѣк, кóтрі рáно прівѣсла. Стáрші старóста напрэдзі вѣх стóйі, обрáці ше на свáшку і пѣта ше стáршей свáшки: Чісце уж, пáвы свáшко, во шіцкѣм готóві? Отпóве свáшка, же готóві. Мац свой рúчнѣк і кóлач і пальѣнку прі сэбе. Млóді і млóда пред вáмі претставéні. Тédі ше нáзад обрáці пан старóста пред видавача і прет óца і мацѣр: Но, прѣятéлы чéсні, тэраз старóста по свóйім обічáйу отпѣта млóду од óца, од мацѣрѣ; і так їм гвáрі, пáнові видавачові: Прѣятéльу чéсні і ві óтче і мáтко! Бúцце тáкі задовóльні, же вáша дэўка, а вáша пáвы млóда нѣ може ше сáма од вас отпѣтац, бо їѣ ў вéлькім жáльу. Бúцце задовóльні с тѣм, же їа їу од вас отпѣтам.

А млóда стóйі за пан старóсту і стáрша свáшка прі вѣѣй. Млóда плáче глáсно, док їу старóста вѣштúѣ. Кэц старóста претáнѣ бешэдóвац, пóйдэе млóда прет пáна видавача, стáнѣ, та їу поблагослóві. А вéцка кльѣнѣ прет свóго óца. Оцц їу поблагослóві. Вец кльѣнѣ млóда пред мацѣр; кэд мац дэўку благослóві, тédі стáрша свáшка пóчнѣ шпѣвац; а млóда от свóйїх шэстрох ше отпѣтúѣ; тэраз свáшка так вѣпомѣпа:

1.

Благослоў, мáтко, цѣру,
Бо їу уж от цѣ бѣру;
Благослоў обідвѣйю,
Ша уш су чáда твóйю.

2.

А прет Тѣмка два дубі,
Шэдза нá нѣх голубі:
Уж голубі згуркотáлы,
Уж Гавѣчку вѣпѣтáлы.
Мац Ёго відэе: Пе, пе, пе!
Дзе мѣ Гавѣчку ведзѣце?
Нѣ дальѣко ту цѣста,
До Тѣмка вѣвѣста.

Пісна 2 зап. в вересни, 1897, від Юлі Левенської в Коцурі.

Тэраз свáшка претáнѣ шпѣвац, бо стáрші старóста дээкуѣ і блáгодáрі млóдѣй оцóві і мацѣрѣ, да бúду здрáві, шчаслѣві, же нам тáку

красну п'яны млоду отхов'али. І запітуй'є їх, відавача, оца і мац'ер і шіцку родзіну, а́бі ше совокупілі і дочека́лі, док по в'іх прі́дзе пан дру́жба і пріве́дзе їх до сваде́бного до́му на пріда́ні, то й'єст й'ак на веч'еру. А те́рас по́чньє ста́рша сва́шка ші́вац і бу́дзе ші́вац, док ше мло́да ньє отп'іта і ньє одбе́ре от шіцкей сво́йей родзіні, от сво́йіх пайта́шох і от пайта́шкох. Те́рас так сва́шка зашп'іва :

1.

См'утна і жалосна ка́ждей да́ўкі сл'ужба,
 Бо мі йу вів'єше на трі рас пан дру́жба.
 На першім заво́дзе ла́ду мальова́ну,
 На дру́гим заво́дзе по́сцель ціфрова́ну,
 На тре́цім заво́дзе мло́ду за ручо́чку :
 Так то ви́плац'уй'є ка́жда мац да́во́чку.

Те́рас мло́да во́йдзе до ку́зні, а сва́шка зашп'іва :

2.

Ві́та Йу́лка вев'очок,
 Жель'єней лу́ці серде́чок.
 Й'ак во́на го вів'іла,
 До́лу сто́лом го пушче́ла.
 У́рац ше, Й'у́лко, на дзв'єрі,
 Подзе́куй' о́цові, мац'єрі.
 Ве́ра й'а ше ньє ўра́цім,
 Бо й'а од жа́льу ньє мо́жем,
 А прет сліва́мі ньє віде́ім.
 У́рац ше, Й'у́лко, на дзв'єрі,
 Подзе́куй' о́цові, мац'єрі.
 Ве́ра й'а ше ньє ўра́цім.
 Бо й'а од жа́льу ньє мо́жем,
 А прет сліва́мі ньє віде́ім.

3.

Ві́б'івай, мам'очко, зос сц'єні кльіно́чкі,
 Дае Й'у́лка віша́ла жель'єні вев'очкі.
 Віша́ла, віша́ла, ўж ве́цей ньє бу́дзе :
 Й'улко́вей мац'єрі ве́лькі то жаль бу́дзе.
 Апочко, мам'очко, й'аг ва́м п'є́ла жаль бу́ц ?
 Віхова́лісц'є ме, ньє бу́дзем ва́м ро́біц,
 Віхова́лісц'є ме й'ак білу лелі́ду,

Тэрас ме одведу с цалу компанію.
 Пріньес мі мой мілі лытброс жельфні,
 Жэбім ме збірала од бца, мацэрі.
 Жельфні лытброс на смўтно мі вірос!
 Жельфні лытброс вэн ваш квїтнуц будзе,
 А йа ныгда вэцей даўочка ньэ будзем.

Тэрас млода пбїдзе гу свбїім дзїўком, а свашка йей так зашпїва:

4.

Оставайце здравї, мбїо мілі маткі,
 Бо йа уж ньэ прїдзем мэдві вас на праткі.
 Пайташочкі мбїо! помбшце мі плакац,
 Мой жельфні вэнок помбшце мі лапац.
 Патрі, Йўлко, патрі, крестўрскей цэркві,
 Ту ці ме премэні твой пёрсцень стрїберні.

Тэрас кет пбїду до цэркві, млода пбїдзе стануц на свбїо мэсто, дзе дзїўкі ставайу, а млоді пбїдзе во старостамї на прэдок, пред бїтар, а на стрет цэркві стол; там адньэшэ старша свашка прет стол, полбжї дблї на камень ручнык; тэрас прїдзе млода, свашка йу одвэдзе пред бїтар і посадї йу кльэчац, а сїашчэньнык прїдзе гу млодей, полбжї йей на главу рўку і с кнїшкі чїта над нїма. А млода в млодім кльэча двбїо. Тэрас станьэ млоді і млода, свашка йїх прївэдаэ на тот рўчнык стац гу млодому, лывї бок станьэ млода, на стблы два швїчкі гбрїа, пред нїма стбїї сїашчэньнык у червэні шмїтї облэчэні, чїта с кнїшкі. Вэц ме абрїці гу млодому і гу млодей, познїма йїм персцэньї вос прїавїх рўкох і полбжї нїа-стож прет сэбе там, дзе швїчкі гбрїа. Обрїці ме пред млоду і пред млодого сїашчэньнык і пїта ме пёрше млодому: Чї маш тї шлэббдну вблы тбту дывїцу сэбе за жэну ўжац? А млоді цїхо отпбве, же на вблы. Пїта ме го сїашчэньнык, чї ме ньэ обэцал дрўгбї? Млоді отпбве, же ньэ. Так вэцка обрїці ме сїашчэньнык гу млодей і пїта ме йей: Чї ма шлэббдну вблы тбго младэнца за мўжа сэбе ўжац? Млода отпбве, же на вблы і же ме ньэ обэцала дрўгбму. Обрїці ме сїашчэньнык гу стблу, і чїта вэтыку мольбту, а млода і млоді стбїа на ручныку за сїашчэньныком. Вэжньэ сїашчэньнык персцэньї, обрїці ме гу млодей і гу млодому, та йїх вїномньэ по шэну обїдвбїо і так йїм гварї, пёрше млодому: Обручайэ сїа раб ббжїй вбз раббм ббжїм... і з руку с персцэньом му по тварї і полбжї млодому пёрсцень на пальэц. Так їсто і млодей: Обручайэ сїа раба ббжїа вбз раббм ббжїм... і так млодей полбжї пёрсцень на пальэц. Вэц дзїаак шпїва і чїта; вэц сїашчэньнык йевангелїю чїта; сїашчэньнык вэжньэ гу сэбе млодого і млоду,

положа пальці на йєвангелію, прет сйашченыкош прішагаію. Обраца ше, пойдю стапуц на ручнык, млоді і млода. Сйашченык вежньє два вєнци, йєден полжі млодому на главу, а йєден млодеј. Вєц чита ішче раз мольітву. Заш ше обраці сйашченнык гу млодому, та му зньєйє вєньєц в глэві. А так вєц пойдзе гу млодеј, зньєйє млодеј вєньєц в глэві; а свэшка пойдзе, вєла млатшого дружба, пойдю гу млодеј; роскаже свэшка дружбєві, абі йєй росплєтє ўласі. Дружба вежньє пантлыку, полжі сєбе на рєкљу, росплєці йєй ўласі, пойдзе од ньєй дэльєй, а свэшка чєка, док дружба одідзе, опрэві йєй ўласі, закрійє вєс чэрну пантлыку. Кєд уж готєві сйашченнык в мольітву, млоді пойдзе гет от стєла, гу дружба стэньє, а свэшка ўлэпі млоду за рўку, одвєдзе йу пред олтар, постэві йу кльєчац. Прідзе гу ньєй сйашченнык, чита над ньу мольітву, по нашім обічаію то йєст вівєткі; і пошвєці йу сйашченнык в вєду. Пєгом млода стэньє, пойдзе ше уклєныц тім вєлькым обрэвом, пєрше на праві бок, вєц на лыві бок. Тєраз млоді ідзе в дружбэні вєнка, старостєве за ным, млода во свэшкэмі. Кєд вїду вєнка с цєркви, друшкі млоду дочекэію, вежньу йу мєдэі сєбе. Тєраз ідзе на прєдок млоді в млатшм дружба: тєраз старостєве іду двєше, свэшкі, тєраз ідзе млода в друшкэмі. Кєт пойдю кус дэльєй от цєркви, ту нэпрєц йїх музїка. Ідзе йєден нэпрєдок лєгїнь, на калэпі ма вєньєц, у рўках зэстава, кєло ньєго шїцкі лєгїньє, за нымэ музїкэнтї. Кєт ше стрэтньу в млоліш, стэньу, дэію му олдэмаш; остэньу музїкэнтї в лєгїнэмі на зэтку і зэстава. Ідзе млоді во свєію млоду на прєдок, друшкі, старостєве і свэшкі. Кєт прїду прєд-двор гу капўрі, пєчньє свэшка шївац:

Роствєрай, мамо, ўрэта,
Кєт шї ньєвєсті рэда;
Роствєрай і комєру,
Вєдэше ці потпєру.
Роствєрай і пїньвіцу,
Вєдэше ці роботньїцу.

Тєраз свэшка прэстаньє шївац. Поставаію прєц свэдэбні дэвєрі, пєрше старєста гу сэлм дэвєром, вєцка млода в млодім, вєц свэдэбна мац стэньє за млодєго і за млоду. Вєц свэшкі стєіа; і прїньєшу свэдэбнєй мацєрі йєден вєлькі кєлач, полжі йїм свэдэбна мац, йак ў-пар стєіа млоді і млода, на плєца, док ше старєста прїпїта свэдэбнєму оцєві, йак путовэлі, йак прїшагалї; шїцка свэдэба дєтлэ цїхо стєіі. Тєраз ідзе старєста нўка до хїжі; млода і млоді за ным, а мац трєца за нымэ кєлач йїм трїма на плєцох. Лєгїньє шїваію йєднїм глэсом в музїку. Кєд вєіду до хїжі, мац кєлач полжі нэ-стол, а млода і млоді зэ-стол пошєдэію. Стэроствєве заш гу млодеј пошєдэію, а свэшкі гу мло-

дому. Опец свадзёбні і маць бпрэде вніх поставіаю гу стóлу. Стáрші старóста вёжнѣ вно до рúкох і наздрáўка на óца свадзёбно́го і на ма́цер, а маць свадзёбна на млатшóго старóсту, млатшí старóста наздрáўка на млодóго з вно́м, а млоді наздрáўка на свóйу мло́ду, а мло́да наздрáўка на свáшка стáршу, стáрша свáшка вёжнѣ вно́, полóжі прет старóсту старшóго; музíkанти гра́ю, а лeгíньѣ шпíва́ю і танцúю. Стáрші старóста стáньѣ гóре от стóла і так прегвáрі гу мláдeй чeльѣдзі: По пóслух, мláда чeльдав і вí музíkанти, док йа прíдам тóту мláду невíсту оцóвi свадзёбно́му і мацeрi. І так мло́дeй гвáрі старóста: То ці од нeшка бúдзe опец, а то ці бúдзe од нeшка мáтi; да йíх слúжíш і дóрiш.

А стáрша свáшка стáньѣ, вёжнѣ мло́ду за рúку, одвeдзe йу гу свадзёбно́му оцóвi і так мло́дeй пóвe свáшка: Пoздраўкай оцóвi: а́по, дай Бóжe дóбрe полáднѣ! і пoбóчкай óца!

Тeраз мло́да прегвáрі мацeрi: Мáмо, дай Бóжe дóбрe полáднѣ! і пoбóчка ма́цер. І так íду с хíжi вóнка: пeршe опец і маць, вeц мло́да і свáшкi, дру́шкi остáньу вoс мláду чeльѣдзy у хíжi. Вeсeлo шпíва́ю, мулатúю. А свáшкi мло́ду одвeду до кúхнi гу кухáркoм. Так свáшка пóвe стáрша: Дaй Бóжe дóбрe полáднѣ, пáнi кухáркi! Йак, чi сцe гoтóвi? бо мi оглaднѣлi уж.

А пáнi кухáрка oтпoвeдa: Дaй Бóжe і вaм. Йак сцe, пáнi свáшко, пyтoвáлi?

Пáнi свáшка стáрша так oтпoвeдa: Дóбрeсмe пyтoвáлi, вeсeлo, з музíkамi і ш чeльѣдзy і з нáшу пáнi мло́ду. Пpóсiм вaс, да бúдзeцe тáкi дóбрi, да нaм дáцe з вaшóго пoлудзeнкy, бoсмe ўж оглaднѣлi.

А пáнi кухáрка oтпoвeдa: О пáнi свáшка, шaк нeѣ вi пeршe, вo пáнi мло́да пeршe.

Пáнi свáшка ўлáпi мло́ду за рúку: Пoц, пáнi мло́да, бo прeс тeбe пáнi кухáркi нaм нiчóго нeѣ дáю.

Мло́да прíдзe і стáньѣ гу кúхнi, облeчeнa цáлкoм йак бúла у прiмáгi; пáнi кухáрка вёжнѣ до лóшгi йúхy, oхлáдзi, áбi нeѣ бúла бapс цeплa. Мло́да вёжнѣ до ўстoх, нeѣ пóйѣ тóгу йúхy, пúшчi йу нáжeм. Пáнi кухáрка вёжнѣ пaпpíгaш, oхлáдзi, áбi нeѣ бúло бapс цeплe. Пáнi мло́да вёжнѣ до ўстoх, нeѣ пoйѣдлa áнi тo; пúшчeлa і тo нáжeм, і пaпpíгaш. Пáнi кухáрка вёжнѣ кaпúстy, oхлáдзi, áбi нeѣ бúла бapс цeплa. Пáнi мло́да вёжнѣ до ўстoх, нeѣ пóйѣ áчi тo, вiпúшчi нá жeм. Пáнi свáшка ўлáпi мло́ду за ўлáсi за вáргoч, тpíмa йeй глáву, áбi пáгрeлa гóрe, чi нeѣ чiстa кúхня, жe нiч нeѣ пóйѣш? Áнi пaпpíгaш, áнi йúхy, áнi кaпúстy. Чi нeѣ дóбрe угoтoвeлi пáнi кухáркi?

Пáнi мло́да нa тo нeѣ пóвe нiч, лeж шe шлeйѣ.

А пáнi кухáрка oтпoвeдa нá тo: Нo, пáнi свáшкi, нeѣ дoбiйѣцe тeраз нiч вeцeй!

Старша свашка на то отповѣда: Но чом, паньі кухárко, нѣ доби-
йме, кѣд сме огладньѣлі?

За то, чом сце нѣ добре вiповедáти? Так сце млóдей вiповедáлі,
чi нѣ добрі напрiгаш і йўха? Нѣ бўло нáпредз вiповѣдац напрiгаш,
бо нáпредз бўла йўха. Тѣрас, пáньі свáшко, нѣ мáце ньiч! Вѣжнѣ пá-
ньі свáшка млóду за рўку, пóйду до сунѣда, пóйду до хiжi, iдæе шiцка
чѣльадз: дьiўкi, дрўшкi і вѣкшi і мѣньшi... Пáньі свáшка стáньѣ гў дзѣ-
рош, нѣ пўшчi, лѣш сáму млóду і дрўшкi. Роскáже свáшка дрўшком,
жѣбi прiньѣслi вóду, мiдло, рўчнiк і грѣбѣнь. Дрўшка прiньѣше, полóжi
на кáрсцель, свáшка стáньѣ гў млóдей, одiяже йѣй вѣньѣц з глáвi, пó-
том ше млóда шiцко зоблѣ́ка нóвi швáтi дóлу; ушiйѣ ше, зачѣше, об-
лѣ́че; пiтá ше йѣй свáшка: Чi йѣ уж готóва? — Млóда пóве, же йѣ
уж готóва. — Пóйдæе свáшка по дрўжбу старшóго. Прiньѣше дрўжба
вiна, пальѣнкi, йѣден кóлач, полóжi нá-стол до теi хiжi, дæе ше млóла
умiва і облѣ́ка. Тѣрас прiньѣшу йѣдну чiсту плáхту, полóжа нá жем.
Там млóда кльѣ́кнѣ, обрáцi ше пред обрас. Стáршi дрўжба стáньѣ гў
глáвi млóдей, свáшкi стáньѣ обiдвá на бóкi; дрўжба так прегвáрi гў
члóдей: Но, пáньі млóдо нáша, пре Бóга це пiтам і пре нáтку Бóжу, чi
даш мi твоi вѣньѣц с твоiйѣй глáвi знѣац?

Млóда на то отповѣда: Нѣ дам, нѣ.

Дрўжба на дрўгi рас: Пiтам йа це пре Бог і пре нáтку Бóжу, па-
ньі млóдо нáша, твоi вѣньѣц з глáвi знѣац. Пiтá дрўжба на трѣцi рас
прѣ-Бог і пре нáтку Бóжу і за пейц хрiстóво рáнi: Пáньі млóдо нáша
дóбра, чi даш мi твоi вѣньѣц з глáвi знѣац?

Млóда глáсом ше росплáче, так дрўжбóвi отповѣда: Нѣ дам вѣ-
ньѣц, ньiгда йа го вѣ́ дам.

Дрўжба млóдей гутóрi: Даш го млáда, нѣ даш? Уш то вѣньѣц
нѣ твоi, знѣ́йѣж цi го з глáвi.

Стáньѣ дрўжба гў млóдей, одiяже йѣй вѣвьѣц з глáвi. Свáшка
ўлáпi млóду за рўку, посáдзi йу шѣдзiц на кáрсцель і пóчнѣ йѣй
шпiвaц:

Тот наш дрўжба шчаслiвi
I на тóйѣ зрадлiвi,
Пре два, пре трi бóскi слóнi,
Дрўжбоў вѣньѣц готóвi.
Йаi дрўжбо ной, дрўжбо,
Пре Вох це нрóсiше,
Ўрац мi вѣньѣц нáзат,
Рáда гó нóшiше.
Кѣд бi мi го бўла
Рáда пóшела,

Та бі ті го бұла
 Ньє утрацела.
 Звóльа мóйа, звóльа,
 Где ті ше подзéла?
 Оздаль за ташчкaмі
 Гóре польцэцэла?
 Кэд бі йа йу мóгла
 Ішче раз улашц,
 Дáла бiм сом звóльу
 Сэдем рас позлащц.
 Сэдем рас позлащц,
 Осмі рав мaльбóвц.
 Нaй бі даўка знáла,
 Йак звóльу поштóвац.

Тэраз млода шэднє на кáрсцель, свáшка йей полóжі на кольфна
 кóлач, йэдну фляшу з вiном, а йэдну с пальфенку і до рúкох жверáтко,
 да ше млода вiдзi, йак йу бúду чéсац. Вэжнє стáрша свáшка грéбень,
 зачэшє йей ўлáси, запльэце йей варгóнi, спрáвi йей кóньтý: прiньфше
 свадзэбна мац крáснi вiшiвaнi чéпец і фáтьол бiлi; вэжнє стáрша
 свáшка чéпец, опрáвi млодeй на глáву; полóжі йей фáтьол на глáву
 і прiйáжє йей вэньц, тот вэньц, у кóтрiм ше з млодiм прiшагáла. Тэ-
 раз йє уж готóва за млáгу ньфвэсту опрaвэна. Пóйдэ стáрша свáшка,
 прiвэдэ млодóго. Млодi стáнє гý млодeй, вэжнє од ньей кóлач, роз-
 лáжє го на пóлi на свóйей млáдeй кольфну. Вэжнє фляшу з вiном
 стáрша свáшка од млодeй і поздрáўка на свадзэбного млодóго. Млодi
 вэжнє тóгу iсту фляшу, наадрáўка на свóйу млоду. і на дрúжбу, на
 старшóго, жє млодeй вэньц одйáзал, тэраз бúдэ жéна йóго. Тэрас пó-
 шол стáршi дрúжба посiлац пóслох до млодeй родзiнi, до кúмох, жéбi
 бúлi зготóвэні на вечэру. Тэраз дрúжба стáршi посiла дрúгiх пóслох до
 свадзэбнeй родзiнi, до кúмох, до шiцкiх родзiнох, кóтрi гý пóволaнi, нaй
 ше пóсходэ, нaй вэцє пóслох ньє чекáйу. Тэрас стáрша свáшка вэжнє
 млоду от сунэдa, одвэдэ йу на свáдзбу, то йэст йак дóму. Одвэдэ йу
 до комóрi, там млодeй лáда прiдэ. Прiвэзу тэраз лáду, крáснi штiрi
 кóвы у кóчу, на кóчу лáда, крáсна перiна і заглаўкi. Шэдвi кóчiш ш
 штiрма лeгiнє і шоўгрóвє, прiду шпiвaйўцi до двóра, дэ стóнi свáдэба.
 Вóйду с кóчом аж до заградi, обрацa ше нáзат, прiду, стáнє прeдa
 дзвэри: двóмє лeгiнє вiду с кóзa, ўлáпнa кóнi. Млодi прiдэ гý кóчу,
 пiга ше кóчiшoвi: Цо прiньфслi на кóчу?

Твóйей млодeй лáду і пóсцель.

Млодi сцє, да вэжнє; кóчiш ньє да. Трэба нáпрeд заплáщц.
 Млодi на то отпoвэла: То уж мóйа жéна.

Кочіш на то отповѣда: За то, за то, же йѣ твоѣа жѣна, та ці пѣсцель і ладу заплациц трѣба.

Винѣ млѣді тріцец грайцарі, гутѣрі кочішѣві, же тріцец дукати. Кѣт кочішѣві прѣво, такоѣ пѣсцель і ладу вос кѣча знѣмаѣу; кѣд бѣ му нѣѣ бѣло прѣво, пѣшол бѣ вѣнка в двѣра во свѣдзѣбноѣ. Альѣ му прѣво. Принѣше млѣді олдѣмаш, попѣу, прѣме млѣді кльуч од лѣді, віду шіцкі с кѣча, унѣшу ладу і пѣсцель до комѣрі, а там млѣда чѣка за нѣвѣсту обльѣчѣна. Ростѣрі йѣй млѣді ладу; млѣда вѣжнѣ ручнѣкі двацец, прѣда млѣдѣму і так му пѣве: Хто найблѣшші брѣтові двѣці, трѣба йѣм подѣельц. Млѣді ўжал ручнѣкі шіцкеѣ свѣйѣй родзѣні, кѣждѣму на пас ручнѣк уўйѣзал. Прѣдѣе млѣді гу млѣдѣй, ростѣрѣа ладу, вѣжнѣ і ваш двѣцец ручнѣкі. Однѣше млѣді, подѣелі свѣйѣм пѣйтѣшом. Кѣжді лѣгѣнѣ уўйѣже ручнѣк нѣ-пас. Прѣдѣе стѣрша свѣшка гу млѣдѣй, гу лѣді, даѣйѣ йѣй млѣда ручнѣкі: два ручнѣкі пѣном чѣпнарѣм, два ручнѣкі пѣны кухѣркѣм. Однѣше свѣшка ручнѣкі пѣном чѣпнарѣм, так йѣм пѣве: Ту шѣце поздраўльѣвѣѣ од нѣшей пѣны млѣдѣй. Чѣпнарѣ стѣнѣу от чѣпа, поўйѣжу ручнѣкі нѣ-пас, лѣйу фльѣшу віна старшей свѣшкі: Ту шѣце поздраўльѣвѣѣ нѣшей пѣны млѣдѣй. Однѣше стѣрша свѣшка два ручнѣкі пѣны кухѣркѣм: Ту шѣце поздраўльѣнѣѣ од нѣшей пѣны млѣдѣй. Пѣны кухѣркі так отповѣдаѣу: Здрѣві бѣцце, пѣны свѣшко, і нѣша пѣны млѣда вдрѣва бѣдѣе вѣчѣрац дѣбру вѣчѣру.

Тѣрас стѣрші старѣста і млѣтші чѣкаѣу за стѣлом ў хѣжі. Музѣкѣнті граѣу, лѣгѣнѣ в двѣўкѣмі тѣнѣѣц танцѣуѣу. Вѣжвѣѣ стѣрша свѣшка бѣлі тѣнѣѣр до рѣкі і йѣдно пѣсно тѣке, жѣбѣ бѣло длѣа шѣхѣу; напрѣві на нѣѣм свѣшка пѣцѣці од даѣйѣкеѣ фѣрѣі, два-трѣ фѣлы. ўлѣпі млѣду за рѣку, кѣт пѣйдѣе свѣшка на давѣрі с пѣсмом, в бѣлім тѣнѣѣром і в млѣду. Увѣдѣа то музѣкѣнті, стѣнѣу. Вѣдѣі чѣльѣдѣа млѣда с хѣжі, лѣгѣнѣѣ і лѣўкі; музѣкѣнті стѣйѣа, слухѣѣу, цѣ бѣдѣе стѣрша свѣшка заповѣдац. Пѣйдѣе свѣшка гу тѣму гу старшѣму старѣствѣі. Так му поздраўѣка: Даѣ Бѣже дѣбрі вѣчѣр, пѣн старѣста.

Отповѣе йѣй на то пѣн старѣста стѣрші: Даѣ Бѣже і вам, пѣны свѣшко.

Стѣрша свѣшка так пѣве: Чѣлісѣме, же мѣдѣі вѣмі Хрѣстѣс прѣбѣва.

Стѣрші старѣста на то одвѣтѣуѣѣ: Йѣст і бѣдѣе Хрѣстѣс мѣдѣі нѣмі, йѣк мѣдѣі шіцкіма хрѣстѣянѣмі.

Стѣрша свѣшка мѣдлы пѣну старѣсту: Чѣбѣсѣме мѣглі, пѣн старѣста, прѣ вас, мѣдѣі вѣшу чѣльѣдѣву стѣршу і млѣтшу, в двѣўкѣмі, в лѣгѣнѣнѣмі, в дружѣбѣмі, в друшкѣмі вѣшѣр прѣвіц?

Стѣрші старѣста на то отповѣда: Можѣѣе, пѣны свѣшко! Мѣдлыж крѣшнѣѣ, можѣѣе, йѣк шѣце даѣйѣке пѣсно.

А старша свашка ростворі папер велькі, два-три печаци на ным положени: Пацце, пан староста, опатрійце добре, ми то приньєсли од йарашбірова.

На того слово вашоёу ше пан староста і музиканти — то істина праўда: Вельку шльєбоду маце, паньні свашко; можеце, можеце, йакі сцєце, вашар правіц.

Положі старша свашка білі таньєр до своіх рўкох прет пана старосту. Музиканти патра, чекайу. Кєт свашка положі до таньєра сексер, станьє в млоду на стрет хіжі. Музиканти станьу грац, старша свашка сама в млоду танцуйє. На то прїдає млатша свашка льєбо старша друшка, полџа до таньєра пєйц льєбо дзєшєц грайцарі, вєжнью млоду от старшей свашкі, а так в пьу танцуйу. Старша свашка такоё відєє с хіжі, пџдєє по млату чєльац, по лєгїньох і по родзїну, жєбі прїшли куповац млоду. Прїду лєгїньє, шџґровє, шїцка бльїска родзїна, дзєшєц льєбо цєгнайц нараз гу стџлу, поставайу, пџчнью рўцац до тапьєра грайцарі, хтџрі прємџжє, жє вєцєй наплаци, тот вєжньє од млатшей свашкі льєбо от старшей друшкі млоду. Та так в ньу танцуйє. А старша свашка по хіжі шєйта і так гутџрі: Сабат вашар, сабат вашар — жєбі бэржєй млоду куповалі. Руцайу і руцайу, двџмє і трџмє за рўкі млоду трїмайу, хтџрі прєплаци, тот в млоду танцуйє, а музиканти льєж грайу, док старша свашка прївєдєє млодџго до хіжі. Млоді станьє гу стџлу, найвєцєй наплаци, вєжньє своёу млоду от того лєгїньа, льєбо от шџґра, по наплаци, да в ньу танцуйє. Но млоді пайвєцєй наплацицєл, вїпровадзї своёу млату с хіжі, а музиканти прєстаньу грац. Док шє малџ млада охладєі, вєжньє йу старша свашка заш за рўку, кєт в ньу пџдєє гу стџлу, полџі грайцар, льєбо два до тапьєра, музиканти такоё пџчнью грац, свашка такоё пџвє: Сабат вашар! — жєбі лєгїньє льєбо родзїні такоё млоду на нџво куповалі. І ваш пџчнью двџмє абџ і вєцєй пєпьєжі рўцац до таньєра, хто йу бэржєй наплаци, тот в млоду танцуйє; док льєж руцайу, руцайу, пьє танцуйу, льєж млоду за рўкі трїмайу; а музиканти льєж за то грайу; хтџрі прїплаци, пџчньє танцџвац, такоё другі прєплаци, бєрє такоё млоду, вџн бџдєє танцџвац. Вєцєй і вєцєй так шє дрїльайу. Пџдєє старша свашка, прївєдєє млодџго заш. Млоді прєплаци, а і вєцєй. Музиканти такоё станьу, а млоді своёу млоду с хіжі вїпровадзї. Док шє малџ млада охладзї, прїдєє млатша свашка льєбо старша на трєці рас, увєду млоду до хіжі, полџі свашка заш до таньєра пџйц грайцарі, пџвє друшкџм: Друшкі, сабат вашар! — Тєрас трєці таньєц, то йє друшчїн. Станьу друшкі штїрі льєбо шєйсп, пџчнью рўцац, хтџра прєплаци, тџга в млоду танцуйє. Прїдєє дружба старші і млатші, плаци друшкџм таньєц за йїх вїслџгованьє. Пџдєє свашка по млодџго, абџ отплацицєл своёу млоду на трєці рас. Прїдєє млоді, заптаци своёу млоду,

музиканті стáньу, альє млода остáньє во стáршу свáшку при стóльє. Стáрші старóста збєре сýму пєньєжом, кєльє млода на свóйім вашáру затапцовáла: пєйц лєбо шєсц, грáфі шє до двєшєц фóрінті. Вєжньє пан старóста с тїх пєньєжох пєйц сєксєрі, прїда пáні свáшкі стáршей, ábí заплацєла музикáнтом за свóй тáньєц. Стáрша свáшка вєжньє пєйц сєксєрі і пєйц ручньікі од млодєй і пóйдєє гý музикáнтом: Панóвє музикáнті, ту вам поздрáульєньє од пáшей пáньї млодєй. Ту шáцє вáшу плáцу і кáждому рúчньік.

Музикáнті — вєжньє кáжді рúчньік, поўйáжу нá-пáс. А млода чєлá вєз млáтшу свáшку при стóльє. Стáрша свáшка пóйдєє так пóвє млодєй: Побóчкай пáна старóсту старшóго.

Млода побóчка старóсту, старóста йєй прїда тóгї пєньєжі, кóтрі затапцовáла і вєц млодєй да стáрші старóста во свóйїх пєньєжох, кєльє шá двєку. І так вєц млода от млáтшогó старóстї шóром бóчка шїцкїх, цо йєст у хїжі, хтò кєльє шá двєку, тєльє йу дарўйє. Стáрша свáшка одвєдєє млоду до кúхнї гý пáньї кухáрком: кáжду млода бóчка, а пáньї кухáркі млоду дарўйу, хтóра кєльє шá двєку. Одвєдєє стáрша свáшка млоду гý чопнáром, ábí і чопнáрох — і тїх хлóпох, то йєст родáні, кумóвє і сушєді, ábí йїх млода бочкáла. Охábí стáрша свáшка млоду вєз млáтшу свáшку, док панóвє чопнáрє і так дáльєй, млоду дарўйу. А стáрша свáшка пóйдєє опáтрїц, двє лєгїньє. А лєгїньє там у комóрі, áбо у хлывє шá гронáді шєдзэ, тáнцўйу і шпївáйу. Стáрша свáшка тáкоў фрїшко нарєдвї стрáжу на двєрї, двох лєбо і трох мóцнїх, млáдїх хлóпох, ábí чїм скóрей лєгїньох нєє пушчєлі. Прївєдєє стáрша свáшка млоду фрїшко гý тєй стрáжі, пúшчá йїх пúка, ábí млода лєгїньох бочкáла. Лєгїньє фрїшко чїм скóрей на двєрї, а там стрáжа двóмє áбо і трóмє мóцно двєрї трїмáйу. Сцє млода бóчкац лєгїньох, так йу дарўйу, кóтрі кєльє сцє; кóтрі млоду дарўйє, стáрша свáшка рєскáжє, жєбї тóго лєгїньа уж вїпустїлі. Так кєт сý уж готóві, пóйдєє стáрша свáшка гý пан старóстовї, рєспóвє, жє сý уж готóві. Пóйдєє млода гý свóйєй лáді, прїда свóйю пєньєжі свэйóму млодóму.

Прїдєє стáрші дрўжба гý пáньї кухáрком, так шє йїх пїга: Пáньї кухáркі, чї сý уж в вєчєру готóві? Пáньї кухáркі повєдáйу, жє сý готóві. Рєскáжє стáрші дрўжба млáтшóму, ábí повєдол музикáнтом, жє дóрэс прїду млодєй óцєц і мац і шїцкá родáїна. Музикáнті грáйу, двїўкі і лєгїньє тáнцўйу, шпївáйу, а млáтші дрўжба вєжньє свóйу пáльїчку, нá шьєй пáнтлїкá, вєжньє флáшкy с пáльєнку і так пóйдєє до млодєй дóму, до йєй óцá, шáцєрї; там вїшлї шє вєлькє чїсло, трїцєц лєбо штїрáцєц млодєй родáїні. Пїга шє млáтші дрўжба млодєй óцóві і шáцєрї: Опáтрїцє, чї вáшá родáїна, шїцєі зготóвєні? Кєт пóвє óцєц і мац млодєй, жє сý готóві, стáньє дрўжба нá стрєт хїжі, так йїм пóвє: Тєрэс

ту вам повдраўльнёў перше от старшого дзўжбї, от свадабнаго оца от свадебней мацери, абице прїшли гу своёй младей двїўкі на вечеру.

Станё пан видавач, младей оцц, йей браца, льёбо шбўгрове, станё мац, вёжнё два червёні ручныкі, полні гербўцї напакованї. То ньёше младей мац, а шёстра льёбо кўма у йёдней рўкі червёні ручнык полні, напакованї з гербўцамі, у дзўгой рўкі ў краснїм папёру гадвабна хусточка младей на главу. Трафі ше, котра млада добїё гадвабней хусточкї на прїданї, то йёст йак на вечеру, одньёшенї двёшец льёбо пётнац драгї гадвабнї хусточкї на главу. Вёдзе йїх тёраз дзўжба за собу краснїё. Ідзе видавач, оцц младей і мац і так за ным шїцкї младей родегнї. То ше волаўу прїданцї, бо кажде младей прїда дар.

А старшї дзўжба на свадебї вїпатра, кед уж млатшї дзўжба прїходвї блыско свадебнбо дому, модлы пана видавача, жёбї кус прїчекалї. Млатшї дзўжба пойдзе до свадебнаго дому гу старшому дзўжббвї, а старшї дзўжба пойдзе до хїжї гу пану старостовї: Пан старобста, мбдлым краснїё, гу младей прїданї! Роскаже пан старобста мувїкантом, жёбї грац престалї. Роскаже пан старобста младей чельёдвї, легїньом, абї тёраз вос хїжї мало ше вїступлї. Млада чельаде йак по обїчайу вїду вонка, две йїм столї зготовёні; пойду і там пошедаўу, а старшї дзўжба і млатшї тёрас пачнў столї до хїжї ўношовац. Кет уш готова, пойдзе дзўжба старшї гу свадебней мацери, так йей пове, же уш столї поношенї. Прїду дзўшкї два, прївьёшу краснї парткї, закрїбу столї. Прїдзе свадебна мац, прїньёше на-стол колачї у краснїм партку заўйаанї: тотї колачї, котрї свашка прїньёсла от свойбо дому. Йёден парток колачї старшей свашкї, а йёден парток, цо у ным колачї, млатшей свашкї, положёні стбїа на столё. Тёрас старшї дзўжба увїдзї, же уш готове, вїдзе на драгу і так пове: Пан видавач, мбдлым краснїё, уш шїцко готове.

Прїдзе старшї дзўжба до хїжї гу старостовї: Пан старобста, уш такой пан видавач у дворе.

Пан старобста вїдзе с пова стола і станё до кўхнї гу двёром. А пан видавач прїдзе гу двёром і задўрка. А пан старобста отповедаўу: Шльёбодно, пан видавач!

А пан видавач повдраўка: Дай Ббже добрї вёчар!

Пан старобста отповё: Дай Ббже і вам, пан видавач.

Но пан видавач отповё: Чўлїсме, пан старобста, же мёдвї ванї Хрїстос прёбїва.

А пан старобста краснїё отповё пану видавачовї; Йёст, прёбїва Хрїстос мёдвї намї, і мёдвї ванї, йак мёдвї шїцкїм хрїстїянскїм народом.

А пан видавач отповё: Пан старобста, мбдлым краснїё, мї ше потрудзёлї на вашо слово так, йак на вашо поволанё.

Пан староста на то отповѣда: Ей пан відавач, знам йа, же ві прішли і добре, кѣт сце прішли, альѣ йа вам, пан відавач, мѣже бун рано аны шіцко нѣ повед.

Но пан відавач на то отповѣ: Та цо тѣке, пан староста, за новіна ?

А пан староста так гуторі: Док мі, пан відавач, спутовали зом прішлі, а ту ше інак поставѣло. Йа нѣ знам, чи у вас так. Мі терас, пан відавач, пійѣме гѣркей вѣді, па музиканті нам грайу та ше лапайу по двѣй, та ше круца, та чи ві то, пан відавач, будзѣце так рѣбці? Бо кѣд нѣ будзѣце, нѣ можѣме вас прійац.

А пан відавач ше обраці на своѣо друштво, кѣтрі в ным прішли: Но, чѣльац моѣа, цѣже будзѣме, чи мі ше будзѣме так круціц? — А друштво отповѣда пан відавачѣві: Будзѣме так йак вѣні, іше і бѣржей.

Док вѣні приповѣдайу, пан староста і пан відавач своѣу бешѣду, а старша свѣшка чім скорей вѣжнѣ гу сѣбе до кѣхны мѣду і мѣдѣго і друшкі, абі бѣлі гѣтѣві, док староста окѣнчі своѣу бешѣду с панѣм відавачѣм. Уш су гѣтѣві зѣ своѣу бешѣду. Рѣші ше пан староста до хіжі на прѣдок, музиканті тѣкоѣ пѣчнѣу грац; кѣт пан відавач стѣпі до кѣхны, а мѣда тѣкоѣ пана відавача оклѣчі за шійу і побѣчка. А пан відавач кѣльо на вѣльу, так мѣду подаруйѣ. Терас відавач пѣшол до хіжі. — Терас ідѣе мѣдѣй ѣец, а старша свѣшка пѣставі напрец сѣбе пѣрше мѣдѣго, а мѣді оклѣчі ѣца і побѣчка, а вѣц мѣда своѣго ѣца родѣнѣго, плаче, оклѣчі ѣцѣві на шійу і так го бѣчка. І ваш мѣді так істо мацер мѣдѣй на побѣчкац йак і ѣца. А вѣц мѣда своѣу мацер оклѣчі, плачу обідва глѣсом. ѣец своѣу дѣйку даруйѣ пѣйц лѣбо дѣшѣц фѣрїнтї; так істо і мац. С пѣнѣжнї мѣду кѣжде у кѣхны даруйѣ, а хустѣчкі і герѣўці в ручнїкѣмі, цо прїнѣшѣме, то бѣру во сѣбу до хіжі на-стол. Альѣ старша свѣшка, кѣт ѣец мѣдѣй до кѣхны ухѣдѣі, а вѣна тѣді пѣчнѣ шпївац:

Шлѣдом, анѣчко, шлѣдом,
За своѣїм мїлім чѣдом.

Кѣд мац вѣйдѣе до кѣхны, старша свѣшка так вѣповѣ:

Шлѣдом, маѣчко, шлѣдом,
За своѣїм мїлім чѣдом.
Далїсцѣ йу (в) злѣтей пѣрце,
Нашлїсцѣ йу (в) фѣтьѣлацѣ.
Далї сцѣ йу у вѣнѣчку,
Нашлїсцѣ йу у рубѣчку.

Шльідом родзіна, шльідом,
 За свыйім мілім чадом,
 Аш пópот вербівóчку,
 За свóйу родзівóчку.
 Шльідом, родзіно, шльідом,
 За свыйім мілім чадом:
 Іду пріданці, іду,
 Цо вóні ту рóбіц бóду?
 Бóду Йóлку опáтрац,
 А воз віном і с пальёнку сэбе паздраўкац.

Тэрас пріданці вóшлі до хіжы; старша свашка напрэдок пóйдзе до хіжы, а млода за нью; і так цóве старша свашка: Вітáйце, панóве гóсці і панóве пріданці! Пóставі напнец сэбе млоду, жéбі прійáла свóйо дáры, кóтры йéй прывéсли. Стáньэ млода крáсна у вéнцу, у фáтьóлу напнец свóйей мацэры, а мац йéй пріда тот пóлні рúчык з героўцáмі. І пріда йéй крáсну хустóчку. А млода вéжньэ до рúкох, пріда старшей свашкі. Старша свашка пріда героўці друшком, а хустóчки свашка пазбэра до рúкох, кэлы йéй пріданці прывéсли і од родзінох, шцэко пазбэраўу, так віньэшу с хіжы вóнка і млода зо свашкáмі і з друшкáмі. Кэд млода попакўйэ свóйо дáры до лáды, остáньэ з друшкáмі у кúхны. А свашкі вóйду до хіжы, музика́нці граўу, свашкі танцўйу за музикáнтáмі, йак йи́н граўу. А кэт уш старші дружба пóве свашкі, же йé уж готóві і пріправэні, да ньэше до хіжы пальёнку, тэды старша свашка паздраўка старостóві: Пан старóста! Дáй Бóже дóбры вéчар!

Отпóве пан старóста старшей свашкі: Дáй Бóже і вам, пáны свашко.

Пóставі застáву пан старóста блы́жей ту сэбе, йак шéдзі за стóлом, а старша свашка прéйдзе прес стóл і шéдньэ ту старшóму старостóві. А пан відавач шéдньэ кúс блы́жей ту млодей оцóві, а млатша свашка шéдньэ ту свашкі, то йэст і ту відавачóві. Кэд дружба увідэі, же уш пошэдáлі свашкі зá стóл і попáтрі на старшу свашку, чі мóже прывéсц пальёнку уж нýка. Старша свашка лэж воз глáву, же уж мóже. Вец дружба прывéше пальёнку пéйц флáшы і стáньэ на дэвэры, паздраўка: Дóбры вéчар пан старостóві! Музика́нці прэстáньу грац, а старші дружба вінчўйэ по свóйім обичáўу; і прывéше пальёнку, поклáдзе нá-стóл прет старшóго старóсту, а пан старóста ровйáже крáсны пáрток с колачáмі йéден і другі, цо свашкі нá дар прывéсли. Вэжньэ пан старóста флáшу до рúкох і постчвáчу шцэкі гóре музика́нці, а пріданці шцэкі шéдэа. Пан старóста крáшньэ повиньчўйэ по свóйім обичáўу, а музика́нці нáрас шцэкі заграўу. Так пан старóста прэдлóжы тóту істу

фляшку прет пана відавача. Музіканті слухайу, йак пан відавач повінчуйе ваш по своїм обічайу, а музіканті ваш нараз заграйу. Вец пан староста вэжнье тóгі фляшкі, цо ішче штірі сталі на стóльє і поросклáда на кáжду стрáну і так пóве: Піце, нóві рóдэе, пánове гóспі і панóве прідáнци. — Вэжнье пан староста йéден кóлач вое тіх кóлачох, кóтрі свáшка йéдна і дрúга пріньэсли нá-дар і завóла пана дрúжбу старшóго прет сэбе і так му пóве: Пан староста, пан дрúжба, нáце кóлач свáшчін, то прідáце пány кухáрком. Ту ма́йу поздраўльэньє од нáших пány свáшкох.

Вэжнье пан староста дрúгі кóлач, да папóві дрúжбóві і так му пóве: Пан дрúжбо, ту ма́це і ваш свáшчін кóлач. Однешэце пánом чопнáром і так повéцце: Ту ма́це поздраўльэньє од нáших пány свáшкох. Вэжнье дрúжба старші тóгі два кóлачі, одньэше до кúхны, йéден прідá пány кухáрком, а дрúгі прідá пánом чопнáром. І прідэе пáзад до хіжі і ту у хіжі на стóльє остáлі ішче двэшец кóлачі. Вэжнье дрúжба старші тóгі кóлачі і поросклáда на кáжді стол, а млатші дрúжба на свой нож і кра́йє льéбо рэже тóгі кóлачі. А музіканті льэж грайу; а тот лéгінь, цо нóшел вастáву із друшкáмі, по хіжі танцуйу. Відэе дрúжба старші вое хіжі до кúхны іу пány кухáрком і пíta ше йіх дрúжба: Пány кухáркі, чісце в вечэру готóві? А пány кухáркі на то отповéда, же су готóві. Пóйдэе старші дрúжба, прівéдэе млодóго і млоду до кúхны; вэжнье дрúжба мíску, у кáждей мíскі йўха і кúра. Дрúгу мíску вэжнье млоді, а трéцу мíску вэжнье млода, штвáрту мíску вэжнье млатші дрúжба і так дáльей, дрúгі вíслужныці. Стáньє дрúжба на двэері вое мíску, поздраўка пан старостóві: Шчешлыві дóбрі вéчар, пан староста! А музіканті прэстáну грац; шіцкі слухайу, йак бóдэе дрúжба вíньчóвац. Йак дрúжба повінчуйе по своїм обічайу, прідэе іу стóлу в мíску млоді за пан дрúжбом, а за млодім тáкой млода і так дáльей, йéдно за дрúгім мíскі пріношуйу. А старші дрúжба мíскі поросклáда, а пан староста відзі, же уж мíскі готóві, а на стóльє йэст йéден рúч-нык пóльні в герóўцáні: то млодэй мац, йак по обічайу зготóвэла за шіцок свадэбні род. Ровйáже пан староста тот рúчний, вэжнье герóўці до двох рúкох, завóла дрúжбу старшóго іу сэбе і так му пóве: Однешэце, пан дрúжбо, герóўці пány кухáрком і пánом чопнáром. Ту ма́йу поздраўльэньє од млодэй мацэрі. Дрúгі раз набэре пан староста герóўці до обідвох рúкох, завóла дрúжбу і так пóве: Прідáце тóгі герóўці пánом музікантом. Ту ма́йу поздраўльэньє од млодэй мацэрі. І ваш пан староста трéці раз набэре герóўці до своїх рúкох, прідá дрúжбом і так йім пóве: Ту вам поздраўльэньє од млодэй мацэрі. Дрúжба ше укóнны, дээкуйе млодэй мацэрі і с тіх герóўцох вастáўныкóві, то йэст тóму лéгіньбóві і дрúшком, áбі познáлі і вóні поздраўльэньє од млодэй

мацѣрі. І так пан староста подзѣлы с тих гербудох шіцкому рѣду, котрі су у хіжі; а старша свашка вѣжнѣ тот красні рұчнык і посклада і пріда млѣдей мацѣрі. І пан староста відзі, же уж готѣве, станѣ горѣ за стѣлом і так пѣве: Панѣве гѣсці (то ѡецц і мац, а шѣстрі і шѣбугровѣ то нѣві род, а дальша родзіна пріданці), нѣві рѣдѣе, пріданці! Станѣме горѣ і помодлыме ше за дари бѣжі, вѣс котріх ві сцѣме ужівац.

І станѣу горѣ шіцкі і пан староста сам пѣчнѣ гласом мѣдлыц очѣнаш. А гѣўті шіцкі по цѣхі за ным. Йак ше помѣдлы, пан староста краснѣе ше прѣжѣгна Оца і Сіна, а кѣд вѣпѣлні Оца і Сіна, а двѣці пѣлна пѣтка стѣйа, шіцкі скрѣча йѣднім гласом: Амень. А музѣканти тѣді нараз заграйу. І старша свашка дѣрас по мольітві вѣжнѣ тоті танѣрѣ, котрі друшка на-стол прѣнѣсла: сѣдем танѣрѣ, пѣйц лѣшкі і відлычкі і нѣжі. І дѣрас подзѣлы старша свашка: пѣрше полѣжі прѣт старѣсту танѣр, лѣшку, відлычку і нош. І так прѣдлѣжі старша свашка прѣд млѣтшого старѣсту і прѣд відавѣча і прѣд млѣдей ѡца і прѣд млѣдей мацѣр. Тѣраа млѣтші старѣста полѣжі йѣху до танѣра, старшѣму старѣстѣві, а старша свашка станѣе і полѣжі йѣху до танѣра пан відавѣчѣві. А пѣтом вѣжнѣ старша свашка сѣбе йѣху вѣс млѣтшу свашку до йѣдного танѣра; кѣт пойѣдва йѣху, кѣт пѣчнѣу йѣсц мѣсо, гѣсці і пріданці, а старша свашка вѣс млѣтшу бѣду шпѣвац. Пѣчнѣ старша свашка на прѣдок шпѣвац:

1.

Вітѣйце, вітѣйце, гѣсці, пріданці!
 Йай чі ві ту прішли на-наш вѣноград,
 А чі ві ту прішли Йѣлку ѡпѣтрѣц?
 Но нѣ прішли ві ту на ваш вѣноград,
 А лѣж ві ту прішли Йѣлку ѡпѣтрѣц.
 Прѣнѣш, Йѣлко, прѣнѣш мальѣвані стол,
 А прѣстрі ті на-нѣго шіті пѣрток свой.
 Зѣлож за тот стол ѡца-мацѣр свой,
 Прѣдлѣж прѣд нѣх, прѣдлѣж хлѣба, сѣра, соль,
 Опѣтай ті ше йім, чі майу нош свой.
 Мі, Йѣлко, нѣ маме, бо сме нош страцѣні,
 Кѣд сме твоіу драшку до дѣму шлѣдѣлі.

2.

Пѣтѣчку йѣрабі, вѣсоко ті лѣфціш,
 Барѣ дальѣко відѣім!
 Но чі ті пѣ відзел, цѣ мой ѡецц рѣбі?
 Цѣ мой ѡецц рѣбі?

А твoй, Йу́лко, о́пец на по́льо ше вб́ера,
 А так це спoмíна :
 Ньeт мoйфeй Йулóчки, ньeт мoйфeй двaйóчки,
 Цo мi одменьeла мoйo бiлi рúчки.
 Йай птáчку йарáби, вiсóкo тi льeцiш,
 Барa дальeкo вiдaиш!
 А чi тi ньe вiдзeл, цo мoйa мaц рóби ?
 А твoйa мaц, Йу́лко, за крoшeнка шeдa,
 А так це спoмíна :
 Ньeт мoйфeй Йулóчки, ньeт мoйфeй двaйóчки,
 Цo мi одменьeла мoйo бiлi рúчки.
 Йай птáчку йарáби, вiсóкo тi льeцiш,
 Барa дальeкo вiдaиш!
 А чi тi ньe вiдзeл, цo мi брaт i шeстрa рóби ?
 А твoй брaт i шeстрa зaгрáду кoпáйу,
 Зaгрáду кoпáйу, так це спoмíнaйу :
 Ньeт нaшeй Йулóчки, ньeт нaшeй шeстрiчки,
 Цó бi пoльeвáлa тa i нaтaргáлa чeрвeнi ружiчки.

В.)

Гóрнi птáчoк¹⁾ льeцi,
 Скрiдeлкoм трeйóчe²⁾,
 А цo³⁾ нa ньiм ньeшe ?
 З бiлeй рúжi вeнoк
 I злáтi пeрцeнoк⁴⁾.
 А дae тo oдньeшe⁵⁾ ?
 Ёу млoдóму⁶⁾ нá-двoр,
 Нa жeльeнi йáвoр.
 Йáвoр шe ухiльeт⁷⁾,
 Млóдi⁸⁾ шe уклóньeт⁹⁾.
 Йáвoр шe угiнa,
 Млóдi⁸⁾ вeньeц зньiчa⁷⁾ :
 Бóдaй мoйa млáдa¹⁰⁾
 Вeльo рóкi жiлa.
 Вeльo рóкi жiлa,
 Крáшнi вeнкi вiлa,
 Крáснi вeнкi вiлa,

¹⁾ Та сама пісня, записана від Юлі Молнар, має такі відмінні:
¹⁾ Ташчок. ²⁾ Тріпочі. ³⁾ Цо мi. ⁴⁾ Перстенок. ⁵⁾ Дзе мi гo пoньeшe ?
⁶⁾ До мiлoгo. ⁷⁾ Угiнул. ⁸⁾ Мiлi. ⁹⁾ Венoк здeймул. ¹⁰⁾ Мiлa.

Дарі посіла́ла,
 Дарі посіла́ла,
 До о́ца, маце́рі,
 До ші́цкей ро́даїні.

4.

Ньєт то кра́шше, сподобнѣ́йше (в) ца́дїм валалѣ?
 Їак та на́ша па́вы мло́да, кєт ше прібѣре.
 Прібѣре ше на ка́ждї дзєнь, ба́ко ў нѣцвѣ́льу,
 Попатру́їѣ на о́блачок ка́жду годвіну.
 Ма́жо мо́їа премі́льєна, уж мло́ді ідзе,
 На́ша хі́жа нѣ ме́цєна, цо вои нам пѣве?
 Ма́жо мо́їа премі́льєна, і́цце з мї́лім во́нка,
 Най замѣ́цем ту ча́рну жєм, прі́цце з ньїм цу́ка.
 Хѣ́тєі Їу́лка по піньві́ці, вї́нко мєра́ці,
 Мло́дому ше нѣ лѣ́убі, же йо́му нѣ́да.
 Чѣ́кай, Їу́лко, стрѣла тѣбе,
 Док ѡ́на по́йдзєм з другі́ма пїц, а тѣбе нѣ дам.

Пор. Етнографічні Матеріали з Угор. Русш. Т. III. Ст. 159. Ч. 87.

5.

Под дубіно́їу, под жельєно́їу,
 Шѣдзєл голубец з голу́їноїу.
 Шѣдзєлі во па́рі, ціловáлі сїа,
 Шівїма крї́дламі обї́йшáлі сїа.
 Голу́пка му гвáрі: Тї сѣ́рце мо́їѣ,
 Дáла бїш за тѣбе жїтї́ѣ свѣ́їѣ!
 Прїхѣ́дїт стрі́лец, штрѣ́льєд мєдзї ных,
 Гóлу́ба зáбїл, голу́біцу ў́лапєл.
 Дал їѣй пшє́ньїці, сїпал їѣй водї́ці,
 Гóлу́пка нѣ їѣ, а́нїѣ нѣ пї́їѣ.
 Чом тї, голу́пко, нѣ їѣш, нѣ пї́їѣш,
 Лѣ́ж под дубіно́їу пла́кати і́дєш?
 Їак ѡ́на зпáш їѣ́сті, ѡ́на зпáш пї́гі,
 Тáкі свї́т млáді, с кї́м ѡ́на б́удєм жї́гі?
 Їѣ́ст во на́шїм двѣ́рї сто пар голу́бі,
 Вїбѣ́рай сѣ́бе, кóпрї цї ше лѣ́убі.
 Уж ѡ́на ходзѣ́ла, уж ѡ́на глїѣ́ла,
 Ньєт там тaкóго мї́лoго, ѡ́на го шáла..
 Бо мо́ї бул мї́лєнкі, чарнобрїє́нкі,
 Очї́чка шáл чáрні, крїдѣ́лка шівї́нкі.

Буду плакати, буду тужігі,
Аж покла йа буду на світї жігі.

Пор. Етногр. матеріали з Угорської Русі, т. III, ст. 234, ч. 320.

Терас свашка гуторі гóсцом і приданцом: Вечерайце гóсці, приданці, а бупце уш весєлі.

А старші старóста стáньє за стóлом і прегварі гу пáну відавачóві: Прийáтелю чéсні, пán вiдавач! Най і вáшо гóсці-приданці повешєлья нáшу свáдєбу, най одмєнья нáшу пáньї свáшку; бо вi шє так обецáли при дэвэрох, же вi так будэєце шпiвaц, йак і мi, бо кэд ньє будэєце, останьєце ту до рáна.

А пán вiдавач стáньє гóре, обрáци шє гу сво́йому дру́штву, то йєст йак гу новóму свадзєбнóму рóду: Шпiвáйме, бо кэд ньє будэєме шпiвaц, мýшiне збстaц на свáдэбi до рáна.

Терас приданци жéні запóчнєу шпiвaц:

1.

Йай лúчка, лúчка, лúчка жельóна,
Пáсло мi нá ньєй дьúче йелóнья.
Ньє бул то йфлєнь, льєм бýла сарвья,
Чэкай, дзiучiно, трi рóчки за ншя.
Йа бi чекáла рóчок, пол дрúга,
Тi бi мє ньє ўжал, гáньба бi бýла.
Стаўмє шє, мiла, о лiтру вiна,
Хто прiдэе пáтриц, бýдэе родзiна.
Зáбер тi, мiла, сво́йо собáшi,
Пóйдзємє мi пáтриц нáшо салáшi.
Нáшо салáшi дрáгi, прєдрáгi,
Кáждá овéчка трi сто тальáри.
Йа шє шимє стáвиц о лiтру вiна,
Жє мóйá мiла, тi ншє родзiна.

Пор. Етногр. Матеріали з Угор. Русі. Т. III. Ст. 210. Ч. 260.

2.

Закуkáла куковiчка твáрдєй йэшєнi:
Хто сцє лúбиц млáду, най шє ожєнъi.
Ишчє вóна закуkáла жельóвiм льєшє:
А цо же мi мoй мiлi з ньóго прiньєшє?
Прiньєшє мi чáрнi óчка, бýдзєм з ньiма снац,
Прiньєшє мi бiлi лычка, бýдзєм йix óчкац.
Хóдзi мiлi по улъiци, до дэвэрох клонє:
Чi шпiш, мiла, чi тi чúйєш,

Чи ме вѣрнѣ лубуйѣш ?

Отвор ми дзѣри !

Гоч ѡа спала, гоч нѣ спала, гѡре нѣ ставаш,

Бо ѡа тѡбе, мой мѡлі, лѣхко достала.

Пор. Етногр. Матеріали в Угор. Руси, т. III, ст. 231, ч. 314.

3.

Кѣд голубица лѣцѣла,

Дробні пирѣчка трацѣла.

Лѣцѣла вѡна прес гѡрі,

До свѡйѣй лубей, ростовильѡней мацери.

Там ѡѣй вешѣльѣ стойало,

Дванац трубаше трубѣло.

Трунце, трубаше, весѣло,

Пѡкльа мой вѣнок на главѡ,

А ѡак ше вѡнка повбѣдем,

Нѡі половѡцу така весѣла нѣ бѣдем.

Пор. Етногр. Матеріали в Угор. Руси, т. III, ст. 186, ч. 176.

4.

Дала матка цѣру

Дальѣко от себе,

Заказала ѡѣй,

Приказала ѡѣй,

Бѡ нѣ ішла до пѣѣй,

За седем двѡі,

За седем тѡжнѡі,

За седем мешачкѡі

І за седем рѡчкѡі.

Справѡм ѡа ше, справѡм,

Птачком ѡарабом,

Пойдем до машѡчкѡі,

Шѣднѣем на лѣліѡі,

І на розмарѡіѡі.

Прѡдѣе мойа мацѡ,

Петрушѡчку жацѡ,

Будѣе ме савѣацѡі :

ѡай гѡша, гѡша,

Птачку ѡарабѡі,

Погрѣбѡш лѣліѡу !

Хто йу посадеел,
Тот йу погрéбе,
Сто раз крáшша будзе.

Пор. Етнограф. Матеріали з Угор. Руси, т. III, ст. 129, ч. 20.

Тéрас старша свáшка пóве придáнцом і гóсцом: Здрáві бúцце, ші-
цок нóві род, кет сце ме одменьéлі! — Прівьéше тéрас дрúжба напρίгаш
і кáшу, стáньé на дэвэрі, пóве так: Пóслух пан старóста. Нáша пáны
кухáрка осемдзéшат рóкі прэжéла, íшче тáку кáшу слáтку нýгда нэ
зготовéла.

Тéрас старша свáшка пóчынь шпéвац придáнцом:

Пáсло дзвúче пáві на жельфэней трáві,
Íшли тáмаль трé младéнци младé:
Поц тé, дзвúче, з пáмі.
Нэ пóйдзэм йа з вáмі,
Бо йа пáшем пáві.
Зáжэнь пáві гóрэ до огáві,
Поц тé, дзвúче, з пáмі.
Дзвúче шнáті пéре,
Поп шé нáньго шмéйэ,
Рúцел кпýшку та і рэвэрéнду,
На дзвúче шé шмéйэ.
Дзвúче му гутóрі, же пóве мацэрі:
Нэ повéдай, швáрне дзвúчатэнько,
Бо йа поп швэцэні.
Кет шé поп швэцэні, чítай кател-нáстэр,
Нэ льúбуй тé швáрне дзвúчатэнько,
Льéм сэбе пать кóсцел.

: Пор. Етногр. Матеріали з Угор. Руси, т. III, ст. 139, ч. 34.

Тéрас старші дрúжба пóйдзе до пінвэці, прівьéше пейц фльáші
вéна, прэдлóжé прет пáна старóсту. Пан старóста вéжньé йéдну фльáшу,
внэчúйэ по свóйім обічáйу. Музíkáнтé нáрас загрáйу. Пóтом вéжньé
фльáшу, прэдлóжé прет пáна вéдавáча тóту йéдну фльáшу. Пан вéдавáч
стáньé гóрэ, вéжньé до рúкох тóту фльáшу, завнэчúйэ по свóйім обі-
чáйу. Музíkáнтé ваш нáраз загрáйу. Стáрші старóста вéжньé тóті штíрé
фльáші, цо стáлі на стóльэ, поросклáда на кáжду стрáну, а музíkáнтé
пóйду вóнка, бо і вóні спу вэчэрац. Тéрас старша свáшка пóчынь
шпéвац:

Червэне вéнцэ, бéле колáче,
Йак то чéсне дзвúче вэсéло сé скаче.

Плакалі про няна родічі мойо,
 Же сом йа ішол іс тей чэскей жэмі.
 Плакала про няна мільфэнка мойа,
 Же сом йу з'охабед жалоснім сэрдэньком.
 Ньэ плач, ньэ жаль, на драга мільфэнка,
 Пойдзеш со мною с пошнім (?) сэрдэньком.
 Закукайу т нам, повандруй за мною,
 Там будзэме биваці у вашэй конорі.

Пор. Етногр. Матэрыялі з Угор. Руси, т. III, ст. 204, ч. 236.

Тэрас пан старобста ішче рас пан відавачові наповіна: Най вамо, пан відавач, гбсці і пріданці і шічок нбві род, розвешельа нашого доматына, то йфст йак свадзэбнога оца. Пріданці пбчню шпівац і хлбні і жэні:

Доматыне драгі,
 Гостольупче блэгі!
 Дай нам няшу валу,
 Ако тьфш у шалу.
 Доматыне драгі,
 Гостольупче блэгі.

Тэрас прідзе оцэц свадзэбні і мац до хіжі з віном, стэньу ту стблу пред млодей оца і пред мацэр: Вітайце у нас, свату і ві свэхо! — і наэдраўка на ных з віном.

А тэрас свадзэбна мац так пбве: Вітайце у нас, свату і ві свэхо.

Охабйа пред ньма тбті два фляш: вйна, і пбйду с хіжі вбнка. Тэрас прідзе млоді до хіжі і млода, майу у рўкох фляші з віном. Стэньэ млоді ту стблу пред млодей оца і пред мацэр: Вітайце у нас, апо і ві мамо! Так і млода тэрас пбве свбйому оцові і свбйей мацэрі: Вітайце у нас, апо і ві мамо. Охабйа пред ньма фляші з віном, а самі пбйду вбнка. Тэрас стэрша свашка шпіва:

Окбло Іванкі вбда цэче,
 Цо же тебе, мілі, жэна рэче?
 А цо бі мі рекла? Ньэ бойім ше.

Зродзелы ше таркі за горамі,
 Пойдзэме ні на ных з легіньамі;
 Воньі буду таргац,
 Мі будзэме ламац
 С конарамі.

Пошол бі йа до вас кажді вѣчар,
 Пред вашіма дзверні велькі мѣчар;
 Полож, міта, дрўчкі,
 Пойдзем пошалўчкі,
 Кажді вечар.

Пошол бі йа до вас, кед бі йа сцел,
 Пітал бі йа од вас, цо бі йа сцел;
 Тото дзіўче шварне,
 Цо на очка чарні,
 Тото бі йа сцел.

Пор. Етногр. Матеріали з Угор. Русь, т. III, ст. 246, ч. 853.

Тѣрас ђец і мац свадзѣбні во своіу родзіну, цо найблішні, кѡгі і віслугувалі, шѣднью до дрўгей хіжі та кўшчїк і вѡні бѣду вечѣрац, а мѡдї і мѡда з дружбамї чекайў. Тѣрас старша свашка ішче йѣдну льѣбо два бѣдзѣ шпївац, док ше свадзѣбні ђецц і мац кўшчїк наве- черайў :

1.

Йай гѡйа, гѡйа, мільѣнка мѡйа!
 Пѡвец тї вѣѣ, мѡйа наймільѣнша, чї бѣдзеш мѡйа?
 Йа цї пѣѣ пѡвѣя, бо йа вѣч вѣѣ вѣам,
 Бо йа мѡда, йак мѡда йагѡда, йа рѡбіц вѣѣ вѣам.
 Льѣм на пѡльѡ іц, наўчїш рѡбіц,
 А на брѣсту йѣст тѡке галўжѣ, з нѣм бѣдзѣм бѣдзїц.
 Ішче сѡм цї вѣч, уж не стрѡїш бїц,
 А док бѣдзѣм твѡйа наймільѣнша, цо бѣдзеш рѡбіц?

Пор. Етногр. Матеріали з Угор. Русь, т. III, ст. 209, ч. 256.

2.

Шїрокѡйѣ болозѣнко вода забрала,
 Польўбел йа дзіўчїнѡчку, мац йѣй нѣѣ вѣнала.
 Ой жалѣ мї йѣй дѡрмо, льубѡвал йа дзіўче дѡўно
 Льўдзѡм не сѡбі.

А на гѡрї кернечѣнка, журавї з вѣй пїу,
 Уж мї мѡйу наймільѣншу до шльўба вѣду.
 А на гѡрї кернечѣвѣка змуроуаѣа,
 Уж мї мѡйа наймільѣнша зруковаѣа!
 Ой жалѣ мї йѣй дѡрмо, льубѡвал йа дзіўче дѡўно,
 Льўдзѡм не сѡбі.

Вішурійеж кернеченьку во дворі своїм,
 Ачей пріде міла во́йна на во́ду до шьей.
 Їак на во́ду прідае, та́кой во́йна б́удзе,
 Не во́змут йей ль́удзе, не во́змут йей ль́удзе.

Пор. Головацький, Народні Пісні, т. III, 1, ст. 420, ч. 172.

Тэраз вечэра готова на свадобі. Пан староста стачы і так паве :
 Панове госьці, пріданці і нові родзе! Поставале горе і помодлыме ше
 за то́гі да́рі, с ко́гріх зме ужіва́лі.

Їак ше помодлыа, дорас пріду друшкі і другі два жэні, ко́трі
 шіцко во сто́лох збера́йю. Жэні бэру кола́чі, а друшкі па́рткі, судзіну
 і ло́шкі. Пріду дружбове, віно́ша ла́ўкі і сто́лі, лъеж йеден оста́нье, за
 хто́рім сто́лом о́стал староста ста́рші і мла́тші і прі ных застава і сва́шкі
 і відавач. Тэраз пріду музіка́нти, шэдню на сво́йо ме́сто. Прідае ста́рші
 дру́жба, ве́жнье ста́ршу сва́шку за ру́ку; прідае мла́тші дру́жба, ве́жнье
 мла́тшу сва́шку за ру́ку. Прідае мло́ді во сво́йю мло́ду до хі́жі; то́гі трі
 па́рі сто́йа; започню музіка́нти па́раз на та́ньец грац. То́гі трі па́рі
 са́мі танцу́йю, нье шльебодно ны́кому танцовац, лъеж стац. Музіка́нти
 преста́нню і та́кой заш почню: а то́гі трі па́рі танцу́йю. То ше во́ла
 мло́дей та́ньец: трі рас, га́ром. Тэраз мло́ді з мло́ду і дружбове, заста́ў-
 нык і друшкі по́йду до сусе́да, там йім оправэно, пошеда́йю, там б́уду
 вечэрац. Мло́ді шэднье з мло́ду, дружбове гу мло́дому, а друшкі гу
 мло́дей; док во́ні вечэра́йю, а пріданці і нові рот ча́рдаш-та́ньец тан-
 цу́йю. Нье танцу́йю легінье, авы двіўкі, лъеж са́мі пріданці і нові род.
 Ке́д мло́да з мло́дім одвечэра́йю, по́йдзе ста́рша сва́шка до хі́жі гу ны́м,
 почнье йім йедну ші́вац:

Шэдзел ўрабец на косцелье йако владэньец,
 Прільецела чарпа ўрана, дала му венец.
 Алье йа це, ўрано, нье сцем, чарні ногі маш!
 Аны йа це, ўрабец, нье сцем, вельо карті граш.
 Йа преграйеж два-трі гроші, то мі нье вельо,
 Алье ті ше нье чесала седма ньедзелья.
 Пойдзем йа сі до гайошу, найдзем златі пень,
 Буду йа сі чесоваті кажді Бога дзень.
 Дзе оралі, дзе шейалі, там сом ше кріла:
 Дзе легіньі танцовалі, перше сом біла.

Пор. Етногр. Матэрыялі з Угор. Русь, т. III, ст. 272, ч. 419.

Пойдзе дру́жба ста́рші прет старо́сту до хі́жі, одньеше у ру́кох
 два фля́ші з віном, полб́жі на-стол, а́бі пан відавач увідзел, же уж
 мло́дьята одвечэра́лі. Ста́нье пан відавач от сто́ла, п́іга на́на старо́сту:
 Пан старо́ста і прі́ятель! Ві нас до тэраз претрива́лі і нагосце́лі, во-

ляйце свадзёбнаго оца, то йэст йак новаго свата. Так му подзекуйце за його лубоў, котору пред нас покладал. І мі пойдэме своёю драгою гу млодой оцові, до його дому.

А пан староста на то отпове пан відавачові: Мёдлын крашнѣ, пан відавач і ві шіцок нові род! Ньѣ пойдэце ішче, док прідае млода з млодін, да вас дочекайу і віпровадзайу. Тэрас ішче таньѣц лубо два.

Музіканті самім пріданцом новому роду грайу. Жэні пріходза от свадзёбней страні, од млодей роду, хлоцох, то йэст шоўгрох, лубо млодей братах на таньѣц волайу. Тэрас свадзёбні оцѣц по тіх двох танцох прідае до хіжі, йак гу свойому новому сватові. І пан відавач такоі станьѣ пред нього, дзекуйѣ му і благодарі: Здраві бұцѣ, свадзёбні оцѣ, то йэст йак нові свату; за вашу лубоў і за вашу віслугу, котору сѣе нам дньѣш показали! І наздраўкайу на сѣбе з віном і с тім ше одберайу шіцкі пріданці, когрі су по млодей, же пойдю до млодей оцового дому. Но дружба старші наредзі двох от свадзёбніх, док віду вонка зос хіжі млодей шоўгрове, альбо брата, абі од нїх зауставілі каліпі, йак валоґ. Кѣт уш шіцкі віду на-двор, уж млодей брата або шоўгрове ньѣ найу каліпі; муша пойсц до хіжі, муша остац, а млодей оцѣц, мац і шіцок нїх род іду друштвено на драгу, а млоді з млоду і свашкі і старостове і свадзёбні оцѣц і мац кажде на у рўкі фляшу з віном і так пріданцох і госцох і нові род, цо по млодей, патра, абі нїх і на драже добре віном почасцелі. Альѣ старша свашка і другу роботу на, бо муші поставіц до хіжі стражу, абі йѣй заставу ньѣ украдли, бо зготовені на то йэст от свадзёбней страні; йак бі моглі заставу украднуц, теді знайу, же старша свашка муші добрі олдѣмаш дуплірац. А кѣт старша свашка на старосц поставіц стражу от свадзёбней страні, когрі йѣй поверені, ньѣма плаціц олдѣмаш, бо йѣй заставу прідайу до рўкох, кѣд отпровадза пріданцох; бо док іду пріданці, ў ноці друшкі зо швічкамі на двѣре шпівайу, музіканті грайу весело, шіцкі до хіжі пріду. Кѣт старша свашка заставу у хіжі найдзе, вежнѣ до своіх рўкох, станьѣ прѣт старосту і так му пове: Пан старосто, то йэст йак мой пріятелю! Чі сом уж дослужела за вашо задовольство зо своёю заставу?

А пан староста дошлѣбодзуйѣ і дзекуйѣ паны свашкі старшей за йѣй віслугу: Альѣ, паны свашко, длужні сѣе прѣт пана старосту, то йэст, йак прѣдѣ мнѣ, прѣт свойого пріятельа, да пріньшѣце олдѣмаш!

Пойдѣ старша свашка гу чопнаром і пріньшѣе два фляші з віном: йѣдну фляшу прѣдложі прѣт пана старосту, а другу фляшу прѣдложі прѣт панох музікантох. Тэраз дружба старші пріньшѣе до хіжі каліпі млодей шоўгром або братам. І музіканті почнѣу грац, почнѣу шіцкі.

танцювац. А старша свашка нѣ вѣжнѣ заставу, а́льѣ вѣжнѣ пана стар-
росту старшого, а́бо влатшого се́бе на таньѣц. Їак вітанцѹ́йу, вѣжнѣ
старша свашка заставу, одньѣше йу до комбрі, пріда свадзѣбнѹ́му оцѣві
і мацѣрі. Тѣраз старша свашка ўлапі мло́ду за рѹ́ку і млодѹ́го, одвѣдѣ
їх до дрѹ́гѣй хіжі, пріньѣше дрѹ́жба йѣден карсцель, шѣднѣ мло́да на
карсцель, одйа́же йѣй мло́ді вѣньѣц і пріда вѣньѣц старшѹ́му дрѹ́жбѹ́ві,
а свашка старша знѣйѣ фатьол мло́дей з главі і полѹ́жі йѣй на главу
красну хустѹ́чку, ко́тру йѣй купѣла свадзѣбна мац, то йѣст йак швѣкра.
Дрѹ́жба свой вѣньѣц одлѹ́же і откѹ́пча во се́бе червѣні ручнікі; а свашкі
одйа́жу во се́бе ручнікі вос плѣцох, та поўйа́жу на пас. А дрѹ́шкі
ручнікі во се́бе познѣйма́йу, отпіта́йу ше од мло́дей і по́йду до́му. Ста-
ростѹ́ве познѣйма́йу ручнікі і прідѣе до хіжі свадзѣбні оцѣц і старша
пѹ́ны куха́рка. Тѣраз йім пан старѹ́ста кра́шнѣ подзѣкѹ́йѣ за йіх віслу-
гованьѣ і тѣм ше збѣру старостѹ́ве старші і влатші, же по́йду до́му.
І музіка́нті йім гра́йу, та йіх с хіжі аж прет суше́да віпровадза́йу.
А старша свашка вос фля́шу воз віном ча́сці старѹ́стох на дра́же і от-
піта ше од пѣх: Здра́ві бѹ́цце, пан старѹ́ста! Їа ше усѣловала, а́бім
вам шіцок но́ві род до́бре увешѣлье́ла. — Так ше порукѹ́йу вос старѹ́-
стом, свашка ше ўра́ці на́зад, музіка́нті за пѣу, пріпровадза йу до хіжі.
Одйа́же свашка рѹ́чнык во се́бе і пріда ше шіцко́му свадзѣбнѹ́му ро́ду,
же йѣ уж нѣ свашка. Пѹ́чнѹ́ музіка́нті ко́ло грац. Шіцкі става́йу до
ко́ла, мло́да, мло́ді, йѣй шѹ́ґрове, а́бо бра́ца і мло́дого шѹ́ґрове, а́бо
бра́ца і с тѣм музіка́нті закончѹ́йу свадзѹ́.

Зав. від довголітньої свашки Гані Рамач, у сѣрпни, 1897 р.

В Коцурі співають іще одну пісню на весілю, яку подаю тут при-
кінця :

Откаль слунѣчко віходзі,
Тая мѣла йа́блунь засѣдзі:
Рѹ́шні, йа́блѣнко, вісоко,
О дванац вѣрхі шіроко,
Во йа мам дѹ́рі послѹ́ці,
Кѹ́жу йа́ ше мам достѹ́ці.
Кѣг ше достѹ́льѣм старѹ́му,
То нѣ мѣле шѣрцу мойѹ́му;
Кѣг ше достѹ́льѣм мло́дѹ́му,
То бара мѣле шѣрцу мойѹ́му.

Зап. в сѣрпни, 1897, від Мелані Фіндрік у Коцурі.

Паралелі: Головацький, Народні пісні, II. Ст. 729. Ч. 14. — Етногр. Матеріали
з Угор. Русп. Т. III. Ст. 159. Ч. 89.

Менше зрозумілі слова.

Андьа — братова; пор. мад. *ányu*.
áпо, -чко — тато, батько; пор. мад. *арб*.

Бар — бодай, хочби; пор. серб. *бар*.

барь, барс — дуже.

бáржей — більше.

бáчик — кождий старший брат у родині для кожного молодшого — бачик; так титулюють також загально молодші старших (подібно як у нас словом: на-нашко); пор. мад. *bácsi*.

бóчкац — цілувати.

брак — вінчанє; пор. церк.-слав. *бракъ*.

Бáлал — село; пор. мад. *falu*.

вáрош — місто; пор. мад. *város*.

вáшар — торг, ярмарок; на весілю пропій; пор. мад. *vásár*.

вєц, вєцка — потому.

вєцей — більше.

вівóткі (вівóдки) — вивід.

вídавач — староста зі сторони молодої; пор. слов. *vudávač*, *Heгаusgeber*.

вóнка — на двір (у протиставленю до: вўка — до середини); пор. слов. *von* — *heгаus*, *hinaus*.

Гáдвab, гадвáвi — шовк, шовковий.

гáром — три; пор. мад. *három*.

герóўци — тісто, смажене на смальци.

грéды — сволок.

гутóриц — говорити.

Дакéди — деколи.

дáкус — дещо, трохи.

дзéка — дяка, охота.

дог (док) — доки, поки.

домáтин — домашній господар; пор. серб. *домáћин*, *Hausherr*.

дóгльа — доти.

друштво — товариство; пор. серб. *дружтво*.

друштвено — разом.

дуп — дуб.

душлїрац — повторяти, подвоювати.

Заглáвок — подушка.

загрáла — огород.

зadóбиц — добути.

залўркац — застукати.

задрáўкац — сказати: на здорівле, напийти ся до кого.

закла óгньа — зарізає ягня (оповідач наслідував тут церковну форму).

зактєвац — захочувати.

заповєдац — приказувати.

зарóбиц — поневолити, вчинити рабом.

застáва — хоругва; пор. серб. *застава*.

застáўник — хорóунжий.

зачéпиц — почіпчити, накрити чепцем.

звóльа — воля (дівоча, у протиставленю до жіночої неволі).

Жверáтко — зеркальце.

жéньска — жєнщина; пор. слов. *ženská*, *Weibsperson*.

жертáток — розжарений вуглик (інакше по бачванськи: жир-йáчка).

Ішмэх — іссох, висох (утворено на церк. слав. подобу).

Йарашбіроу — судія; пор. мад. járás-bíró.

йўха — юшка, росіл.

Калап — капелюх: пор. мад. kalap.

капура — брама; пор. мад. kapu.

карцель — крісло.

кіло — тіло (звичайно говорять: цєло).

кóло — назва сербського національного танцю.

кóнтыа — волосє, уложене по жіночому (а не по дівочому); пор. мад. konty, слов. kont, Haagwirbel.

кóрчак — збанок; пор. слов. kogčák, Wassereimer.

коч — віз; кóчш — візник; пор. мад. kocsi, kocsis, нім. Kutsche, Kutscher.

кошніца — ульй; пор. слов. košnica, Bienenkorb.

кріжом — на вхрест, у поперек; пор. слов. križ.

кромєнка — кросна (ткацькі).

кус, кушчїк — грохи, трошки.

Лада — скриня.

лѣсóчка — лїска, виплетена з прутя; лїсок уживають на ворітця, на носі, до драбини у возах і ин.

лўпац — розбивати.

Млáді (-а) — молодий (-а), jung.

млóді (-а) — жених, відданиця.

мóдльїц — просити; пор. серб. мóлити, bitten.

мулатóвац — забавляти ся (при тім і пити); пор. мад. mulatni.

На громáді (шédзїц) — разом, купою (сидїти).

наїсце — дійсно.

на кльєкáці — клячучи, на вколїшки.

пá стрет — на середину.

парédзїц — нарядити, уставити.

вѣшкa — днеська, нинї.

віна — кожда старша сестра для кождої молодшої — віна.

нўка — до середини, в серединї; пор. слов. dnuka, herein, darin, innen.

Облѣц, облѣчєні — одягти, одягнений; пор. слов. obliect', anziehen.

одлучóвац ше — відрїзняти ся.

óздаль — може, мабуть.

окльўчїц — обїймити.

олдóваш — могорич; пор. мад. áldomás.

óшїц — обшити, ушити.

опáтриц — поглянути, подивити ся, відвідати.

осєтїц — спостерегти; пор. серб. осетити (але в иньшим значїнєм: empfinden).

отпїтóвац ше — прошати ся.

оxáбїц — оставити, покинути, занехати.

очєвіускї — вітцївський.

Пáйташ (-ка, -óчка) — товариш (-ка); пор. мад. pajtás.

пальєнка — горїлка (від: пали-ти); мад. pálinka.

пантлїка, пантлїчка — стяжка; пор. мад. pántlika.

папрїгаш — паприкар, печеня з паприкою, улюблена угорська потрава.

пáрток — обрус.

пáтка — припічок.

пать (ї: пáльє) — диви ся; пáццє — дивїть ся; пор. слов. patrič'.

пєвѣжі — гроші, пиваяї.

пєрші — грўдн, перса.

пїньвіца — пивниця.

пїтáнки — свати.

побóчкац — поцїлувати.

поглѣдац — пошукати, поглядати.

покрєйтка — букет; пор. мад. bokréta.

полдрўга — півтора.

потрóшїц — видати; пор. серб. потрóшити, verbrauchen.

поц — піди.

пráво — добре; нѣ práво — не добре; práво мї — я задоволений.

прáтї — вечеринці, прядки.

прєдлóжїц — продовжати.

прїдáнці — весільна дружина з боку молодого.

прідац — передати.
 прікльєт — сїни; прікльєтні —
 сїнний.
 Расньїва сїа — розгнївав ся
 (уроблено на церк. слов. вєір).
 рєкльа — сурдут; пор. мад.
 rékli.
 роскáпчац — розпнїяти, розвяза-
 ти; пор. мад. kikapcsolni.
 рот (зам. род) — рід.
 рўцац — кидати.
 Сáбат — вільний; пор. мад. sza-
 bat; сáбат вáшар — вільний
 торг, пропїй.
 сакáцкї — кухарський; пор. мад.
 szakács = кухар.
 сáлаш — колиба; пор. мад. szállás.
 савьáцї — зганяти.
 сара — холява; пор. мад. szár.
 сєксер — шістка, 20-сотикова мо-
 нета; пор. нїм. Sechser.
 серєньча — щастє; пор. мад.
 szerencse.
 сїах — сїв (утворене на церк.
 слав. вєір: дѣлахъ).
 скáпчац — звязати; пор. мад.
 kapcsolni.
 сóбаш — весїльний гїсть; пор.
 слов. sobáš, Ehetraung.
 сóкаш — авичай; пор. мад. szokás.
 стáросц — журба; мац старосц
 — старати ся, силкувати ся.
 ствар — річ.
 еце — хоче.
 Тáлпї — чоботи; пор. мад. talp.
 тáньєр — тарїлка; пор. мад. tá-
 nyér, слов. tanier, нїм. Teller.

тáшчок — пташок.
 трáхма — драхма, грецька монета.
 трóшак — видаток; пор. серб.
 трошак.
 Уверєні — переконаний.
 ўйáж — камігелька.
 умóдльац — упрошувати.
 ўрáчар — ворожбит.
 уўрєдвїц — скривдити.
 Фáтьол — серпанок; пор. мад.
 fátýol, Schleier.
 фель — рід, порода.
 фóрїнт — золотий, двї корони;
 мад. forint.
 фрішко — швидко, скоро; пор.
 слов. frísko і нїм. Frische
 (Raschheit).
 фріштїк — свїданок; пор. нїм.
 Frühstück.
 фріштїкóвац — свїдати.
 Цєра — довька; пор. слов. dcéra.
 цїфровáні — рїзьблений, вирїзу-
 ваний; пор. слов. cifrovany—
 beziffert, geziert, aufgeputzt.
 Чáрдаш — малярський національ-
 ний танець, csárdás.
 чїжмї — чоботи; пор. мад. csizma.
 Шведóчба — сьвїдоцтво.
 шєйтац — ходити; пор. серб. шє-
 тати, spazieren.
 шї — ти (при дїєсловах: Ньє
 обецáла шї ше другóму?).
 шїцок, шїцка, шїцко — вєсьє.
 шмáтї — одїня.
 шор — ряд; шóром — за рядом,
 по черєї; пор. мад. sor.
 шóугор — шурин; пор. мад. sógor.